

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

„Проучване и добив на нефт и газ” АД

31 декември 2013 г.

Съдържание

Страница

Годишен консолидиран доклад за дейността	i
Доклад на независимия одитор	ii
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

Годишен консолидиран доклад за дейността 2013 г.

I. Изложение на развитието на дейността и на състоянието на Групата, както и на бъдещите перспективи:

1. Ликвидност:

- а) тенденции, обстоятелства или рискове;
- б) недостиг на ликвидни средства;
- в) вътрешни и външни източници на ликвидност.

2. Капиталови ресурси:

- а) съществени ангажименти за извършване на капиталови разходи към края на отчетния период;
- б) обсъждане на измененията на собствения капитал, дълга и задбалансово отчетените споразумения за финансиране.

3. Резултати от дейността:

- а) необичайни или спорадични събития;
- б) разкриване на промяна в отношението между приходите и разходите;
- в) анализ на ефекта на инфлацията и променящите се цени върху приходите от основна дейност на Групата за отчетния период;

II. Важни събития, настъпили след годишното счетоводно приключване

III. Важни научни изследвания и разработки

IV. Предвиждано развитие на Групата

V. Промени в цената на акциите на Групата

VI. Анализ и разяснение на информацията по приложение № 11 от НАРЕДБА № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа. (Доп. ДВ, бр.82 от 2007 г.)

VII. Изпълнение на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

VIII. Друга информация по преценка на Групата

I. Изложение на развитието на дейността и на състоянието на Групата, както и на бъдещите перспективи:

Настоящият годишен консолидиран доклад за дейността на „Проучване и добив на нефт и газ” АД е изготвен на основание изискванията на чл. 100 н, ал. 4, 5 и 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 32 а, ал. 1, т.1, 2, 3 и 5 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публичното предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и други емитенти на ценни книжа.

1. Ликвидност:

а) тенденции, обстоятелства или рискове

ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ АД

През 2013 г. акционерното дружество „Проучване и добив на нефт и газ” АД, гр. София, продължава основната си дейност, свързана с експлоатация на находища за добив на нефт и природен газ съобразно издадените 12 броя концесии.

Съгласно сключените договори за концесия и на база реализираните количества суров нефт и природен газ дружеството заплаща концесионно възнаграждение за всяко шестмесечие.

Освен гореописаната дейност дружеството продължава дейността си по търсене и проучване на нефт и газ съгласно сключените договори за предоставяне на права за търсене и проучване в Блок 1-4 Каварна, Българска суша; Блок 1-12 Кнежа, Българска суша и Блок 1-17 Овча могила, Българска суша.

С Допълнително споразумение №1 от 27.02.2013 год. на основание Решение №633/2008 г. и Решение №14/2013 год. на Министерски съвет на РБ, срокът на Договора за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в площ „Блок 1-4 Каварна“ се удължава с 36 месеца, считано от 09.04.2012 год.

За предоставените права за търсене и проучване в блока дружеството заплаща годишна такса на база реално заета площ.

БЪЛГАРСКА ПЕТРОЛНА РАФИНЕРИЯ ЕООД

Дейността на БПР ЕООД се съсредоточава в четири основни направления: преработка на стоков нефт до нефтопродукти, извършване на лабораторни анализи, продажба на стоки и други продажби.

Преработката на нефт до нефтопродукти е основна дейност на дружеството. През 2013 г. е преработван нефт от местен добив. „Българска петролна рафинерия” ЕООД произвежда и реализира на пазара следните нефтопродукти: Разтворител БАС – L; Газьол със съдържание на сяра до 0.2%; Котелно гориво със съдържание на сяра до 1% и Минерален терпентин.

„Проучване и добив на нефт и газ” АД
Годишен консолидиран доклад за дейността
2013 г.

ПДНГ-АД

„Българска петролна рафинерия” ЕООД има акредитирана изпитателна лаборатория за нефт разтворители, горива и нефтопродукти съгласно изискванията на БДС EN ISO 17025. Освен за собствени нужди (анализ на суровината и нефтопродуктите в рафинерията), дружеството извършва широка гама от анализи и за външни клиенти.

ПДНГ – СЕРВИЗ ЕООД

През 2013 г. дейността на „ПДНГ – Сервиз” ЕООД е свързана с осъществяването на доставки на специализирано оборудване, резервни части и материали за нуждите на „Проучване и добив на нефт и газ” АД във връзка с изпълнението на проектите за търсене, проучване и добив на нефт и природен газ.

ХИМОЙЛ БГ ЕООД

Към 31 декември 2013 г. дружеството извършва търговия на едро с горива и управлява дейността на 5 бензиностанции (две на територията на гр. Добрич, една в с. Стожер, област Добрич, една в гр. София и една в гр. Павликени).

ИЗДАТЕЛСТВО ГЕОЛОГИЯ И МИНЕРАЛНИ РЕСУРСИ ООД

През 2013 г. дейността на дружеството е свързана с издаването на списание „Геология и минерални ресурси”. Главните тематични направления в списанието през 2013 г. са: проучвателната дейност за нефт и природен газ на територията на страната и в континенталния шелф, дейността на крупните рудодобивни и миннообогатителни комплекси, проучванията и добивът на индустриални минерални суровини, скалнооблицовъчни и строителни материали. Поради подчертания интерес от страна на абонатите, през 2013 г. продължи практиката за публикуване в списанието на измененията и допълненията в нормативната уредба, регулираща дейността на минерално-суровинния отрасъл в страната.

б) недостиг на ликвидни средства

През 2013 г. Групата не е изпитвала недостиг на ликвидни средства.

в) вътрешни и външни източници на ликвидност:

в.1. Вътрешни източници:

- парични потоци генерирани от дейността;
- парични потоци от продажба на материали;
- парични потоци от продажба на услуги.

в.2. Външни източници

Групата е използвала външни източници за финансиране.

2. Капиталови ресурси:

а) съществени ангажименти за извършване на капиталови разходи към края на отчетния период:

През 2013 г. продължава работата и по договори за търсене и проучване на нефт и газ в Блок 1-4 Каварна, Българска суша, Блок 1-12 Кнежа, Българска суша и Блок 1-17 Овча могила, Българска суша.

б) обсъждане на измененията на собствения капитал, дълга и задбалансово отчетените споразумения за финансиране.

Групата отчита повишение на общия размер на собствения капитал, който е нараснал до 111 097 хил. лв. към 31.12.2013 г., спрямо 94 271 хил. лв. в края на 2012 г.

3. Резултати от дейността:

а) необичайни или спорадични събития:

Към 31.12.2013 г. за дружествата от Групата не са настъпвали необичайни и спорадични събития, които да влияят на резултатите от дейността им.

За 2013 г. нетните приходи от продажби на продукция (суров нефт, природен газ, нефтопродукти) и стоки (нефтопродукти) съпоставени с 2012 г. са, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приходи от продажба на продукция		
- Нефтопродукти	22 919	13 793
- Суров нефт	8 219	7 181
- Природен газ	1 696	2 105
	32 834	23 079
Приходи от продажба на стоки	8 753	9 439
Приходи от продажба на услуги	1 961	312
Приходи от други продажби	64	-
Други приходи	3 023	509
Общо приходи	46 635	33 339

Представените приходи от продажба на суров нефт и природен газ са от реализирани количества само към външни контрагенти, извън групата на ПДНГ АД.

Групата е стабилна въпреки сегашната икономическа среда, и разполага с достатъчно капитал и ликвидност да обслужва своите оперативни дейности и дългове.

б) анализ на ефекта на инфлацията и променящите се цени върху приходите от основна дейност на Групата за отчетния период:

Благоприятно влияние върху приходите от продажби през отчетния период оказват променящите се цени на суров петрол на международните пазари.

II. Важни събития, настъпили след счетоводното приключване

От датата, към която е съставен консолидирания финансов отчет на Групата към 31.12.2013 г., до настоящия момент не са настъпили други важни и/или значителни за дейността на Групата събития, неоповестяването на които би повлияло на нейното вярно и честно представяне.

III. Важни научни изследвания и разработки

Няма важни научни изследвания и разработки през 2013 г.

IV. Предвиждано развитие на Групата

ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ АД

През 2014 г. Дружеството ще продължи да експлоатира 12-те находища за нефт и природен газ, за които има сключени договори за концесии с Министерство на икономиката и енергетиката. Ще продължи и дейността по търсене на нефт и природен газ в пределите на Блок 1-4 Каварна, Българска суша, Блок 1-12 Кнежа, Българска суша и Блок 1-17 Овча могила, Българска суша.

БЪЛГАРСКА ПЕТРОЛНА РАФИНЕРИЯ ЕООД

В условията на засиляваща се конкуренция на българския и на международния пазар основната цел на дружеството през 2014 г. е поддържане, подобряване и усъвършенстване на номенклатурата и качеството на произвежданите продукти и удовлетворяване изискванията и очакванията на клиентите. Продължава разработването на проект за модернизирание и реконструкция на производственото оборудване и техническата база на „Българска петролна рафинерия” ЕООД. През 2014 г. ще продължи и дейността по извършване на лабораторни анализи към външни клиенти.

ПДНГ-СЕРВИЗ ЕООД

През 2014 год. дружеството ще продължи доставянето на специализирано оборудване, резервни части, и материали във връзка с обезпечаване изпълнението на дейностите и проектите за търсене, проучване, разработка и експлоатация на нефтени и газови находища резервни части и материали за нуждите на „Проучване и добив на нефт и газ” АД.

ХИМОЙЛ БГ ЕООД

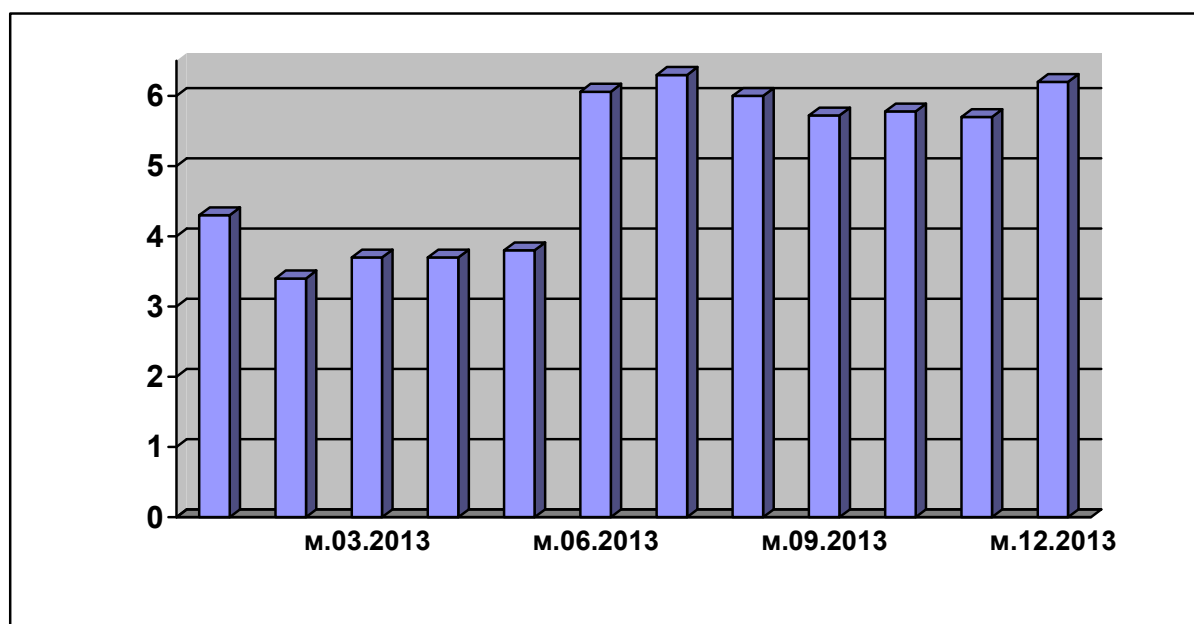
През 2014 г. дружеството планира да изгради мрежа от бензиностанции, разположени в добри локации в основните градове и пътни артерии в България. Дружеството предвижда и изграждането на петролни бази, които да обслужват дейността му по търговия на едро с горива.

ИЗДАТЕЛСТВО ГЕОЛОГИЯ И МИНЕРАЛНИ РЕСУРСИ ООД

Освен утвърдената вече дейност по издаване на списанието „Геология и минерални ресурси”, в условията на силна конкуренция, Издателството ще търси възможности за изработка и издаване на специализирана литература в областта на геологията както на български така и на английски език.

V. Промени в цената на акциите на дружеството към 31.12.2013 г.

VI. Анализ и разяснение на информацията по приложение № 11 от Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, издадена от КФН.

1. Структура на капитала на Групата, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Капиталът на Групата е в размер на 12 228 062 /дванадесет милиона двеста двадесет и осем хиляди нула шестдесет и два/ лв., разделен на 12 228 062 /дванадесет милиона двеста двадесет и осем хиляди нула шестдесет и два/ броя безналични поименни акции, всяка една от 1 /един/ лв.

Акциите са притежание на над 460 акционери – физически и юридически лица, като няма отделни класове.

Акциите от капитала на Групата са обикновени, безналични, поименни акции, даващи всички права на притежателите им съгласно разпоредбите на Търговския закон.

Всички акции от капитала на Групата са допуснати до търговия на регулирания пазар в Република България.

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер.

На „ПДНГ” АД не е известно при прехвърлянето на акции от капитала да има ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от дружеството или друг акционер, с изключение на съществуващи законови ограничения в Закона за публичното предлагане на ценни книжа или други законови разпоредби.

3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в Общото събрание на дружеството, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Списъкът на основните акционери на Групата е представен както следва:

	31.12.2013	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2012
	Брой акции	%	Брой акции	%
”Зърнени храни България” АД	6 263 464	51,22	6 263 464	51,22
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	2 686 600	21,97	2 686 600	21,97
Универсален пенсионен фонд ”Съгласие”	602 455	4,93	602 455	4,93
”Химимпорт” АД, София	446 191	3,65	446 191	3,65
Професионален пенсионен фонд ”Съгласие”	261 920	2,14	269 670	2,20
Камейко инк	220 000	1,80	199 950	1,63
ДФ Реал Финанс Високодоходен фонд	182 633	1,49	199 233	1,63
ДФ Реал Финанс Балансиран фонд	182 985	1,50	197 985	1,62
”АБАС” ЕООД	134 800	1,10	134 800	1,10
ДФ ”Капман макс”	55 000	0,45	90 419	0,74
PALMER CAPITAL EMERGING EUROPE EQUITY FU (MEI – ROEMENIE EN BULGARIE FONDS)	-	-	80 540	0,66
ДПФ ”Съгласие”	70 185	0,57	-	-
ДФ ”Тексим България” (ДФ Европа)	72 990	0,60	72 990	0,60
ЕФ Екс Студио ООД	67 447	0,55	67 447	0,55
ПОАД ЦКБ Сила	63 092	0,52	63 092	0,52
ДФ ”Селект Баланс”	35 346	0,29	-	-
Кепитал Инвест ЕАД	35 120	0,29	-	-
ДФ ”Стандарт инвестмънт високодоходен фонд”	30 030	0,25	52 260	0,43
ЗАД Армеец	28 673	0,23	28 673	0,23
”Инвестбанк” АД	14 800	0,12	22 300	0,18
Химимпорт инвест АД	-	-	-	-
Други юридически лица	266 317	2,18	330 073	2,70
Физически лица	508 014	4,15	419 920	3,44
	12 228 062	100	12 228 062	100

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.
В капитала на Групата няма акции, даващи специални контролни права на акционери.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на Групата са и нейни акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

На Групата не ѝ е известно нейни служители да притежават акции от капитала ѝ.

6. Ограничения върху правата на глас като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на дружеството финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

При упражняване на глас при вземане на решения от Общото събрание на акционерите съществуват ограниченията, регламентирани в разпоредбите на глава VIII - ма от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на Групата и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

На Групата не ѝ е известно наличието на споразумения между акционерите, които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на Групата и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

При вземането на решения от компетентните органи, касаещи назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на Групата и относно извършването на изменения и допълнения в устава, се спазват разпоредбите на Търговския закон и Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

9. Правомощията на управителните органи на Групата, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на дружеството.

При упражняване на правомощията си управителните органи на Групата се придържат и стриктно спазват разпоредбите, регламентиращи тези правомощия в Търговския закон, Закона за публично предлагане на ценни книжа и Устава на дружеството.

10. Съществени договори на Групата, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на дружеството при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на Групата; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато дружеството е длъжно да разкрие информацията по силата на закона.

В Групата няма договори, които да пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на Групата при осъществяване на задължително търгово предлагане.

11. Споразумения между Групата и управителните ѝ органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

При напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане, на членовете на управителните органи на Групата и на служителите на Групата се изплащат предвидените за това обезщетения съгласно Кодекса на труда и договорите за възлагане на управлението на дружеството.

12. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени в консолидирания финансов отчет.

Промените в реализираните финансови резултати, отразени в консолидираните финансовите отчети на „Проучване и добив на нефт и газ” АД към 31.12.2013 г. и към 31.12.2012 г. са както следва:

	2013 ’000 лв.	2012 ’000 лв.	Изменение увеличение/ (намаляние)
	Преизчислен		
Приходи			
Приходи от продажби	43 612	32 830	10 782
Други	3 023	509	2 514
	46 635	33 339	13 296
	Преизчислен		
Разходи			
Разходи за материали	(8 339)	(6 444)	(1 895)
Разходи за външни услуги	(3 903)	(2 804)	(1 099)
Разходи за персонал	(8 207)	(7 641)	(566)
Разходи за амортизации	(5 458)	(4 680)	(778)
Други разходи	(4 283)	(7 063)	2 780
Капитализирани разходи за придобиване на дълготрайни активи по стопански начин	12 222	7 969	4 253
Изменение на запасите на продукцията и незавършено производство	(2 468)	947	(3 415)
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	7 075	(7 075)
Себестойност на продадените краткотрайни активи	(7 454)	(5 851)	(1 603)
	(27 890)	(18 492)	(9 398)
Печалба от оперативна дейност	18 745	14 847	3 898
Финансови разходи	(2 145)	(5 774)	3 629
Финансови приходи	1 762	1 925	(163)
Печалба от оценка на финансов актив	233	-	233
Печалба/(Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	(77)	83
Счетоводна печалба преди данъци	18 601	10 921	7 680

13. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

Изградената системата за вътрешен контрол на Групата гарантира ефективно функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Системата за вътрешен контрол е изградена и функционира с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Групата и подпомагане на тяхното ефективно управление.

14. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

На 01.04.2013 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията по партидата на ПДНГ АД е вписан прокурист на дружеството – Мария Илиева Владимирова, която представлява дружеството само заедно с единия от изпълнителните директори.

След промяната дружеството се представлява както следва:

- Изпълнителният директор Пламен Костадинов Николов само заедно с Прокуриста Мария Илиева Владимирова.
- Изпълнителният директор Любомир Тодоров Чакъров само заедно с Прокуриста Мария Илиева Владимирова.
- Прокуристът Мария Илиева Владимирова само заедно с единия от Изпълнителните директори на дружеството.

На 13.08.2013 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията по партидата на ПДНГ АД е вписан нов член на Надзорния съвет на дружеството - Елена Николова Драганова, на мястото на Райна Димитрова Кузмова.

15. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата, включително начислени суми като парични възнаграждения:

**2013
’000 лв.**

Заплати	725
Разходи за социални осигуровки	29
	754

16. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава и срок на опциите:

	2013 Брой Акции	2013 %	2012 Брой Акции	2012 %
1. “Химимпорт” АД, София	446 191	3,65	446 191	3,65

VII. Изпълнение на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление

„Проучване и добив на нефт и газ” АД е публично дружество по смисъла на чл.110 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

Дейността на Управителния и Надзорния съвет на дружеството е в съответствие със залегналите в Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление. Дружеството съблюдава препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление.

Редовното годишно общо събрание на акционерите е проведено съгласно изискванията на действащото в страната законодателство. Материалите за провеждането и проведеното на 27.06.2013 г. Общо събрание на акционерите са изпратени на Комисията за финансов надзор (КФН) и Българска фондова борса АД (БФБ), както и обявени на интернет-страницата на дружеството.

Директорът за връзки с инвеститорите отчита дейността си пред Общото събрание на акционерите, съгласно изискванията на ЗППЦК.

Политиката на дружеството е насочена към разкриване на информация към инвеститорите и регулаторните органи на капиталовия пазар. Информацията за всички важни събития в рамките на емитента се оповестяват чрез X3news - чрез „Сервиз Финансови пазари”, на сайта на „Българска фондова борса” АД. Всички инвеститори и заинтересовани лица могат да се запознаят с тях при вземане на решение да придобият, да продадат или да продължат да притежават публично предлагани ценни книжа.

VIII. Друга информация по преценка на Групата

В Групата няма друга информация за представяне.

**УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
НА „ПРОУЧВАНЕ И ДОБИВ НА НЕФТ И ГАЗ” АД
гр. СОФИЯ**

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2013 '000 лв.	31 декември 2012 '000 лв. Пренесен	1 януари 2012 '000 лв. Пренесен
Нетекущи активи				
Нематериални активи	8	7 857	6 452	4 151
Имоти, машини и съоръжения	9	57 336	44 426	45 586
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	452	446	523
Отсрочени данъчни активи	11	114	127	61
Нетекущи активи		65 759	51 451	50 321
Текущи активи				
Материални запаси	12	7 919	9 263	9 255
Краткосрочни финансови активи	13	33 002	15 270	12 142
Търговски вземания	14	4 740	16 708	21 547
Вземания от свързани лица	34	17 710	15 857	15 707
Вземания във връзка с данъци върху дохода				551
Други вземания	15	5 851	8 256	1 090
Пари и парични еквиваленти	16	2 921	2 631	2 191
Текущи активи		72 143	67 992	62 483
Общо активи		137 902	119 443	112 804

Съставил:
Кремена Върбова

Изпълнителен директор:
Любомир Чакаров

Дата: 23.04.2014 г.

Прокурист:
Мария Владимирова

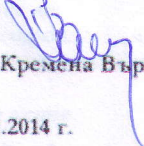

Заверил съгласно одиторски доклад от 28 април 2014 г.:

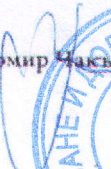

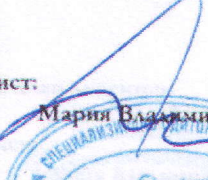
Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2013 '000 лв.	31 декември 2012 '000 лв. Пренесен	1 януари 2012 '000 лв. Пренесен
Собствен капитал				
Акционерен капитал	17.1	12 228	12 228	12 228
Други резерви	17.2	76 716	65 754	51 982
Неразпределена печалба		18 043	12 309	16 370
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		106 987	90 291	80 580
Неконтролирано участие	17.3	4 110	3 980	3 844
Общо собствен капитал		111 097	94 271	84 424
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Провизии	18	466	438	387
Пенсионни и други задължения към персонала	19.2	405	391	394
Задължения към свързани лица	34	2 968	3 375	-
Задължения по финансов лизинг	10.1	8 949	11 941	14 891
Финансирания	20	2 013	26	6
Отсрочени данъчни пасиви	11	493	690	941
Нетекущи пасиви		15 294	16 861	16 619
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	19.2	1 123	1 002	916
Задължения по финансов лизинг	10.1	2 992	2 926	2 800
Финансирания	20	299	-	-
Търговски задължения	21	1 532	931	754
Задължения към свързани лица	34	2 199	908	4 934
Задължения за данъци върху дохода		1 232	632	810
Други задължения	22	2 134	1 912	1 547
Текущи пасиви		11 511	8 311	11 761
Общо пасиви		26 805	25 172	28 380
Общо собствен капитал и пасиви		137 902	119 443	112 804

Състави:
Кремена Върбова

Дата: 23.04.2014 г.

Изпълнителен директор:
Любомир Чакъров

Прокурист:
Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 28 април 2014 г.:

Поясненията към консолидирания финансов отчет от стр. 1 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

Пояснение	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Приходи от продажби	23	43 612
Други приходи	24	3 023
		Пренесен
		32 830
Разходи за материали	25	(8 339)
Разходи за външни услуги	26	(3 903)
Разходи за персонала	19.1	(8 207)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	8, 9	(5 458)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(7 454)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		(2 468)
Печалба от продажба на нетекущи активи	27	
Други разходи	28	(4 283)
Капитализирани разходи за придобиване на дълготрайни активи по стопански начин		12 222
Печалба от оперативна дейност		18 745
Печалба/(загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	6
Печалба от операции с финансови активи	30	233
Финансови разходи	29	(2 145)
Финансови приходи	29	1 762
Печалба преди данъци		18 601
Разходи за данък върху дохода	31	(1 788)
Печалба за годината		16 813
Друг всеобхватен доход:		9 815
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:		
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	19.2	13
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	11	(1)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		12
Общо всеобхватен доход за годината		16 825
Печалба за годината, отнасяща се до:		
Неконтролираното участие		130
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		16 683
Общо всеобхватен доход за годината, отнасящ се до:		9 680
Неконтролираното участие		130
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка		16 695
Доход на акция	32	1,36

Съставил: Кремена Върбова

Дата: 23.04.2014 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 28 април 2014 г.:

Изпълнителен директор:

Любомир Чакъров

Прокурист:

Мария Владимирова

Поясненията към консолидирания финансов отчет от стр. 7 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

„Проучване и добив на нефт и газ“ АД

Консолидиран финансов отчет

31 декември 2013 г.

4

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролирано участие	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2013 г. (преизчислено)	12 228	65 754	12 309	90 291	3 980	94 271
Разпределение на печалбата	-	11 559	(11 559)	-	-	-
Сделки със собствениците	-	11 559	(11 559)	-	-	-
Печалба за годината	-	-	16 683	16 683	130	16 813
Друг всеобхватен доход	-	12	-	12	-	12
Общо всеобхватен доход за годината	-	12	16 683	16 695	130	16 825
Други промени в капитала	-	(609)	610	1	-	1
Салдо към 31 декември 2013 г.	12 228	76 716	18 043	106 987	4 110	111 097

Състави:

Кремена Върбова

Изпълнителен директор:

Любомир Чакъров

Дата: 23.04.2014 г.

Прокурист:

Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 28 април 2014 г.:

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтроли- рано участие	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2012 г.	12 228	51 945	16 407	80 580	3 844	84 424
Ефект от промени в счетоводната политика – МСС 19 (ревизиран) – пояснение 3.1		37	(37)			
Салдо към 1 януари 2012 г. (преизчислено)	12 228	51 982	16 370	80 580	3 844	84 424
Разпределение на печалбата		13 867	(13 867)			
Сделки със собствениците	-	13 867	(13 867)	-	-	-
Печалба за годината			9 680	9 680	135	9 815
Друг всеобхватен доход		32		32		32
Общо всеобхватен доход за годината	-	32	9 680	9 712	135	9 847
Други промени в капитала		(127)	126	(1)	1	
Салдо към 31 декември 2012 г. (преизчислено)	12 228	65 754	12 309	90 291	3 980	94 271

Състави:

Кремена Върбова

Изпълнителен директор:

Любомир Чакъров

Дата: 23.04.2014 г.

Прокурист:

Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 28 април 2014 г.:

Повсеместен към консолидирания финансов отчет от 31 декември 2013 г. (пояснение 3.1)

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	53 763	42 044
Плащания към доставчици	(27 879)	(18 758)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(7 952)	(7 658)
Плащания на корпоративен данък върху печалбата	(1 366)	(1 596)
Плащания за данъци, без корпоративен данък	(6 386)	(4 711)
Други плащания за оперативна дейност	(727)	(533)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	9 453	8 788
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(6 605)	(583)
Придобиване на нематериални активи	-	(6)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	-	7 221
Покупка на финансови активи	(26)	-
Продажба на финансови активи	2 769	-
Предоставени заеми	(2 237)	(3 447)
Постъпления от предоставени заеми	251	247
Постъпления от дивиденди	92	51
Други парични потоци от инвестиционна дейност	(2 768)	(7 200)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(8 524)	(3 717)
Финансова дейност		
Постъпления от финансиране	2 464	-
Получени банкови заеми	5 352	-
Плащания по получени банкови заеми	(4 342)	-
Плащания по получен заем (овърдрафт), нетно	(360)	(758)
Плащания по финансов лизинг	(2 925)	(2 825)
Плащания за дивиденди	(724)	(1 019)
Други плащания от финансова дейност	(109)	(18)
Нетен паричен поток от финансова дейност	(644)	(4 620)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	285	451
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	2 631	2 191
Печалба/(загуба) от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти	5	(11)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	16 2 921	2 631

Съставил:

Кремена Върбова

Изпълнителен директор:

Любомир Чакъров

Дата: 23.04.2014 г.

Прокурист:

Мария Владимирова

Заверил съгласно одиторски доклад от 28 април 2014 г.:

Поясненията към консолидирания финансов отчет от стр. 70 до стр. 79 представляват неразделна част от него.

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Проучване и добив на нефт и газ АД

“Проучване и добив на нефт и газ” АД е регистрирано като акционерно дружество в търговския регистър при Софийски градски съд по фирмено дело №4812/2004 г. на СГС-ФО, парт.№83784, том 1022, стр.131 и вписани промени с решение №1/27.05.2004 г., решение №2/15.06.2004 г., решение №3/25.02.2005 г., решение №4/31.03.2005 г., решение №5/15.04.2005 г., решение №6/15.08.2005 г., решение №7/12.10.2005 г., решение №8/28.03.2006 г. и решение №9/28.08.2006 г. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр.София, район Средец, ул.”Стефан Караджа” №2.

Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 824033568.

Акциите на Дружеството са регистрирани на “Българска фондова борса” АД, София от 06.06.2003 г. с борсов код 4O1.

Основната дейност на Дружеството се състои в:

- търсене, проучване и реализация на суров нефт и природен газ;
- търсене, проучване и експлоатация на находища на термални, минерализирани и подземни води за питейни, битови и промишлени цели;
- разкриване и проучване на находища на геотермална енергия;
- сондиране на търсещи, проучвателни и експлоатационни сондажи за нефт и газ, подземни води и геотермална енергия; и
- всички видове сервисна дейност, свързана с основния предмет на дейност.

Акционер с най–значителен дял в капитала на Дружеството е ”Зърнени храни България” АД, което е публично дружество. Краен собственик на Дружеството, който изготвя консолидирани финансови отчети, е дружество „Химимпорт инвест” АД, което не е регистрирано на фондова борса.

Дружеството е с двустепенна форма на управление, която към датата на консолидирания финансов отчет е както следва:

Надзорен съвет в състав:

Председател:

“Химимпорт” АД, вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 000627519, рег. по ф.д. № 2655/1989 г. по описа на Софийски градски съд, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Стефан Караджа” № 2, представлявано от Изпълнителните директори Иво Каменов Георгиев и Марин Великов Митев съгласно съдебно решение №23/09.02.2006 г.;

Членове:

1. “ХИМИМПОРТ ИНВЕСТ” АД, вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 831541734, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. “Стефан Караджа” №2, представлявано от Изпълнителния директор Иво Каменов Георгиев рег. по ф.д. №7152/1994 г. по описа на СГС и решение №22/01.02.2006 г.
2. Райна Димитрова Кузмова от гр. София.

Управителен съвет в състав:

Председател: Миролуб Панчев Иванов

Членове: 1. Пламен Костадинов Николов
2. Любомир Тодоров Чакъров
3. Росен Райчев Тодоров
4. Любомир Костов Ненков

На 01.04.2013 г. в Търговския регистър към Агенцията по вписванията по партидата на ПДНГ АД е вписан прокурист на дружеството – Мария Илиева Владимирова, която представлява Дружеството само заедно с единия от изпълнителните директори.

След промяната Дружеството се представлява както следва:

- Изпълнителният директор Пламен Костадинов Николов само заедно с Прокуриста Мария Илиева Владимирова.
- Изпълнителният директор Любомир Тодоров Чакъров само заедно с Прокуриста Мария Илиева Владимирова.
- Прокуристът Мария Илиева Владимирова само заедно с единия от Изпълнителните директори на дружеството.

Към 31 декември 2013 г. броя на персонала е 636 работници и служители (31 декември 2012 г.: 573 работници и служители).

Към датата на консолидирания финансов отчет “Проучване и добив на нефт и газ” АД притежава контролно и значително участие в дружества, за които възниква основание за консолидиране. Дъщерните и асоциирани дружества, участващи в консолидацията са следните:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	2013 % участие	2012 % участие
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	100	100
ПДНГ Сервиз ЕООД	България	100	100
Химойл БГ ЕООД	България	100	100
Издателство ГМР ООД	България	70	70
Голф Шабла АД	България	65	65

Име на асоциираното предприятие	Страна на учредяване	2013 % участие	2012 % участие
Каварна газ ООД	България	35	35

Българска петролна рафинерия ЕООД

Дружеството е вписано като еднолично дружество с ограничена отговорност в България в регистъра на търговските дружества с решение №13322/06.01.2004 г. на Софийски градски съд - фирмено отделение, парт. 80939, том. 968, рег. I, стр. 101, със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Средец, ул. „Стефан Караджа” № 2. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 131184930.

Основната дейност на дружеството е преработка на нефт и кондензат, производство на нефтени продукти, полимери и синтетични влакна, както и съответната търговска дейност. Дружеството извършва дейността си в землището на село Дисевица, Община Плевен, Област Плевен.

Регистрираният капитал на дружеството е 3 843 700 лв., разделен на 38 437 дяла по 100 лв. всеки. Едноличен собственик на капитала е „Проучване и добив на нефт и газ” АД гр. София.

Дружеството се представлява от управителите Исая Данаилов Лазаров и Павел Георгиев Германов само заедно.

Към 31 декември 2013 г. персоналът на Дружеството е 53 работници и служители (2012 г.: 52).

ПДНГ Сервиз ЕООД

Дружеството е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност в търговския регистър при Софийски градски съд по фирмено дело №7050/2006 г. на СГС-ФО, парт.№105609, том 1419, рег.1, стр.181. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 175105183. Седалището и адресът на управление на Дружеството е: гр. София, район Средец, ул. ”Стефан Караджа” №2.

Капиталът на дружеството е 5 000 лв. Едноличен собственик на капитала на „ПДНГ-Сервиз” ЕООД е „Проучване и добив на нефт и газ” АД.

Основната дейност на дружеството е: вътрешнотърговска и външнотърговска дейност, доставки, услуги, строителство, сервизна, инженерингова, маркетингова, лизингова, консултантска, агентска и посредническа дейност, внос, износ и реекспорт.

До 05.07.2013 г. Дружеството се представлява от управителя Росен Райчев Тодоров.

На 05.07.2013 г. е вписана промяна в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, с която е свободен управителят Росен Райчев Тодоров и е вписан управителя Росица Пенчева Стоянова.

От 05.07.2013 г. Дружеството се представлява от управителя Росица Пенчева Стоянова.

Към 31 декември 2013 г. персоналът на Дружеството наброява 4 (2012 г.: 2) служители.

Химойл БГ ЕООД

„Химойл БГ” ЕООД е вписано като еднолично дружество с ограничена отговорност в България в регистъра на търговските дружества с решение №1912/03.10.2002 г. на Варненски окръжен съд, парт. 44, том. 265, стр. 174, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. ”Стефан Караджа” №2. ЕИК на Дружеството е 103780040.

Предмет на дейност на „Химойл БГ” ЕООД е внос, износ, реекспорт и други търговски операции с нефт, химически, нефтени и нефтохимически продукти и всички други стоки и дейности, незабранени от закона, комисионна, складова и спедиционна дейност, търговско представителство и посредничество в страната и чужбина, продажба на стоки от собствено производство.

Регистрираният капитал на Дружеството е 5 000 лв., разделен на 50 дяла по 100 лв. всеки. Едноличен собственик на капитала е „Проучване и добив на нефт и газ” АД гр. София.

На 04.03.2013 г. е вписана промяна в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, с която е освободен управителя Йордан Стефанов Йорданов и е вписан управителя Ангел Ангелов.

От 04.03.2013 г. Дружеството се представлява от управителите Антон Веселинов Дучев и Ангел Ангелов заедно.

На 27.12.2013 г. е вписана промяна в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, с която е освободен управителя Ангел Ангелов и е вписан управителя Йордан Стефанов Йорданов.

След промяната Дружеството се представлява от управителите Антон Веселинов Дучев и Йордан Стефанов Йорданов, заедно.

Към 31 декември 2013 г. персоналът на Дружеството наброява 36 (2012 г.: 38) работници и служители.

Издателство Геология и минерални ресурси ООД

Дружеството е регистрирано като дружество с ограничена отговорност в търговския регистър при Софийски градски съд с решение № 1 от 20.01.1994 г. и решение № 2 от 02.02.1999 г. по фирмено дело №26169/1993 г., парт.№534, том 10, стр.131. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 831476610.

Седалището на Дружеството е: гр. София, ул.”Стефан Караджа” № 2, а адресът на управление се намира в гр. София, община Оборище на бул.”Кн. Мария Луиза” № 22.

Дружеството има за основна дейност: издателска и разпространителка дейност на периодично списание с наименование “Геология и минерални ресурси”, на годишници и каталози на институти, търговски дружества, научни трудове и монографии в областта на търсенето, проучването, регионалните геоложки изследвания и добива на минерални ресурси, на специфични правилници, нормативни актове, търговски котировки, информации и реклами в посочената област, преводаческа дейност, представителства на чужди издателства, разпространение на чужда и българска периодика за отрасъла, създаване, адаптиране и внедряване на програмни продукти, както и всяка друга позволена от закона дейност.

Основният капитал на дружеството е 5 000 лв.

Съдружници в дружеството към датата на консолидирания отчет са както следва:

- Проучване и добив на нефт и газ АД;
- Геомаш АД, гр. Балчик, с ЕИК 124099967;
- Геология, проектиране и проучване АД, гр. Варна, с ЕИК 103002349;
- Никола Георгиев Вардев;
- Желю Иванов Желев;
- Сашка Иванова Кожухарова.

Към 31.12.2013 г. Дружеството се управлява и представлява от управителите Желю Иванов Желев и Росен Райчев Тодоров, заедно или самостоятелно от Росен Райчев Тодоров.

Голф Шабла АД

Дружеството е регистрирано като акционерно дружество в търговския регистър при Добрички окръжен съд с решение №2042 от 04.09.2007 г. по фирмено дело №1171/2007 г., партиден №926, том 169, стр. 117 и вписани промени с удостоверение №20080521145716/21.05.2008 г. в Агенцията по вписванията. Дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията с ЕИК 124712625. Седалището и адресът на управление на Дружеството е: гр. Шабла, Рибарско селище, административна сграда на Проучване и добив на нефт и газ АД.

Основната дейност на Дружеството включва: организиране на спортни и развлекателни мероприятия; атракционна дейност в областта на спорта и туризма; изграждане на голф игрища и прилежащи съоръжения; извършване на туристически услуги, хотелиерство и ресторантьорство; проектиране, строеж, обзавеждане, покупка и продажба на недвижими имоти; реклама, консултантски и информационни услуги; маркетинг и инженеринг; търговско представителство и агентиране.

Дружеството е с капитал в размер на 10 183 700 (десет милиона сто осемдесет и три хиляди и седемстотин) лева, разпределен в 101 837 броя обикновени поименни акции с номинална стойност 100 лв. за всяка акция.

“Проучване и добив на нефт и газ” АД притежава 65% от капитала на “Голф Шабла” АД.

Дружеството е с едностепенна форма на управление, която към датата на консолидирания отчет е както следва:

Съвет на директорите в състав:

1. Марин Великов Митев
2. Малин Генов Малчев
3. Николай Божидаров Николаев
4. Павел Георгиев Германов
5. Пенка Георгиева Макакова
6. Георги Христов Тритаков
7. Пламена Микова Маринова

Дружеството се управлява и представлява от Марин Великов Митев – Изпълнителен директор.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като

действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2013 г.:

МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – нетиране на финансови активи и финансови пасиви – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Новите оповестявания са свързани с количествена информация относно признати финансови инструменти, нетирани в отчета за финансово състояние, както и онези финансови инструменти, за които има споразумение за нетиране независимо от това дали те са нетирани. Тъй като Групата няма действащи споразумения за нетиране на финансови активи и финансови пасиви, прилагането на измененията няма съществен ефект върху оповестяванията или сумите, признати в отчета за финансовото състояние.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” дефинира справедливата стойност като цена, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Стандартът уточнява, че справедливата стойност се базира на сделка, сключвана на основния пазар за активи или пасива или при липса на такъв – на пазара с най-благоприятни условия. Основният пазар е пазарът с най-голям обем и дейност за съответния актив или пасив. Стандартът се прилага перспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети” – друг всеобхватен доход – в сила от 1 юли 2012 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

Измененията изискват представянето на отделните компоненти на другия всеобхватен доход в две групи, в зависимост от това дали те ще се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Компоненти, които не се рекласифицират, напр. преоценки на имоти, машини и съоръжения, се представят отделно от компоненти, които ще се рекласифицират, напр. отсрочени печалби и загуби от хеджиране на парични потоци. Групата е избрала да представя компонентите на другия всеобхватен доход преди данъци и затова показва съответната сума на данъците за всяка една от групите по отделно. Наименованието на консолидирания отчет за всеобхватния доход е променено на „консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход“. Измененията следва да се прилагат ретроспективно.

МСС 19 „Доходи на наети лица” в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

Измененията на МСС 19 премахват метода на коридора и изискват представянето на финансовите разходи и приходи на нетна база. Актюерските печалби и загуби са преименувани на преоценки и следва да бъдат признати незабавно в другия всеобхватен доход. Те не се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Групата е приложила измененията ретроспективно съгласно преходните разпоредби и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“. В резултат на това Групата е преизчислила финансовите резултати за преходните периоди и отчита общия ефект към 1 януари 2012 г. като корекция в началното салдо на собствения капитал.

Ефектите от прилагането на МСС 19 (ревизиран) върху консолидирания отчет за финансовото състояние към 1 януари 2012 г. и 31 декември 2012 г. са, както следва:

	Други резерви ‘000 лв.	Неразпределена печалба ‘000 лв.
Салдо към 1 януари 2012 г.	51 945	16 407
Ефект от МСС 19 (ревизиран)	37	(37)
Салдо към 1 януари 2012 г. (преизчислено)	51 982	16 370
Салдо към 31 декември 2012 г.	65 685	12 378
Ефект от МСС 19 (ревизиран):		
- от преходни периоди	37	(37)
- общо всеобхватен доход за годината	32	(32)
Салдо към 31 декември 2012 г. (преизчислено)	65 754	12 309

Ефектите от прилагането на МСС 19 (ревизиран) върху консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход за 2012 г. и 2013 г. са както следва:

	За годината към 31 декември 2013 ‘000 лв.	За годината към 31 декември 2012 ‘000 лв.
Увеличение на разходите за персонала	(13)	(35)
Намаление на разходите за данъци върху дохода	1	3
Намаление на печалбата за годината	(12)	(32)
Друг всеобхватен доход:		
Увеличение на печалбата от преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	13	35
Намаление на данъка върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	(1)	(3)
Увеличение на другия всеобхватен доход	12	32

Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 27 март 2013 г.

-Изменението на МСС 1 пояснява, че отчет за финансовото състояние към началото на предходния период следва да се представи, само в случай че ретроспективните промени имат съществен ефект към тази дата. Предприятия, които представят два сравнителни периода в отчета за финансовото състояние съгласно изискванията на МСС 8, не следва да включват информация за началните салда на предходния период в поясненията. В случай че ръководството представя по собствено желание допълнителна сравнителна информация в отчета за финансовото състояние или отчета за печалбата или загубата, то и поясненията трябва да включват допълнителна информация.

Ретроспективното прилагане на МСС 19 и МСС 1 през 2013 г. има ефект върху консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата към 1 януари 2012 г. Затова Групата е представила консолидиран отчет за финансовото състояние към 1 януари 2012 г. без съответната информация в поясненията с изключение на оповестяванията съгласно МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“.

-Изменението на МСС 16 пояснява, че резервни части и обслужващо оборудване се класифицират като имоти, машини и съоръжения, а не като материални запаси, когато е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и те се използват за повече от една година.

-Изменението на МСС 32 пояснява, че отчитането на данък печалба във връзка с разпределение на дивиденди и разходи по сделки със собствениците е в съответствие с МСС 12. Данък върху доходите във връзка с разпределение на дивиденди се признава в печалбата или загубата, докато данък върху доходите във връзка с разходи по сделки със собствениците се признава в собствения капитал.

-Изменението на МСС 34 пояснява, че общата сума на активите и пасивите по сегменти се представя в междинния финансов отчет, в случай че тази информация се предоставя регулярно на лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, и тя се е променила съществено в сравнение с оповестената информация в последния годишен финансов отчет.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрението на този консолидиран финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Групата за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила. Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, е представена по-долу:

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2015 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност, или по справедлива стойност. Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при

вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Групата не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и към момента не може да оцени техния цялостен ефект.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” въвежда нова дефиниция на контрола, базирана на определени принципи, която следва да се прилага за всички инвестиции при определянето на базата за консолидация. Съгласно предварителни анализи на ръководството МСФО 10 няма да доведе до промени в класификацията на съществуващите инвестиции на Групата към 31.12.2013 г. или през предходните периоди.

МСФО 11 „Съвместни ангажименти” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 11 „Съвместни ангажименти” замества МСС 31 „Дялове в съвместни предприятия” и заменя трите категории „съвместно контролирани предприятия”, „съвместно контролирани операции” и „съвместно контролирани активи” с две категории – „съвместни операции” и „съвместни предприятия”. Изборът относно прилагането на метода на пропорционална консолидация при отчитането на съвместни предприятия вече не е допустим. Методът на собствения капитал е задължителен за прилагане при отчитането на всички съвместни предприятия. Ръководството не очаква съществени промени в нетните активи или финансовия резултат на Групата.

МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” е нов стандарт относно изискванията за оповестяване при всички форми на дялово участие в други предприятия, включително съвместни предприятия, асоциирани предприятия, дружества със специална цел и други неконсолидирани структурирани предприятия относно рисковете, на които е изложена Групата в резултат на инвестиции в структурирани предприятия. Ръководството очаква прилагането на МСФО 12 да доведе до разширяване на оповестяванията във финансовия отчет на Групата.

МСФО 10, МСФО 11, МСФО 12 – Преходни разпоредби, в сила от 1 януари 2014 г., приети от ЕС на 16 април 2013 г.

Преходните разпоредби позволяват на предприятията да не прилагат МСФО 10 ретроспективно при определени обстоятелства и да представят коригирана сравнителна информация съгласно МСФО 10, МСФО 11, МСФО 12 единствено за предходния сравнителен период. Разпоредбите освобождават предприятията от изискването да представят сравнителна информация в неконсолидирани финансови отчети за периоди, предхождащи първата финансова година, в която МСФО 12 е приложен за първи път.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” (ревизиран) се отнася вече само за индивидуални финансови отчети, изискванията за които не са съществено променени.

МСФО 10, МСФО 12, МСС 27 (изменения) – Инвестиционни дружества, в сила от 1 януари 2014 г., все още не са приети от ЕС

Измененията изключват дружества, които отговарят на дефиницията „инвестиционни предприятия“ и имат определени характеристики, от изискването да консолидират своите дъщерни предприятия. Вместо това инвестициите в дъщерни предприятия следва да се отчитат от инвестиционните дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата.

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” (ревизиран) изисква прилагането на метода на собствения капитал при отчитането на асоциирани и съвместни предприятия. Промените в обхвата на стандарта са извършени поради публикуването на МСФО 11 „Съвместни ангажименти”.

МСС 32 „Финансови инструменти: представяне” (изменен) в сила от 1 януари 2014, приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случай на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

МСС 36 „Обезценка на активи” (изменен) в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС

Измененията изискват оповестяване на информация относно възстановимата стойност на обезценени нефинансови активи, в случай че тя е определена на базата на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Те следва да се приложат ретроспективно. По-ранното прилагане е възможно само заедно с МСФО 13.

МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване” (изменен) в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС

Измененията позволяват да продължи отчитането на хеджиране в случай на новиране на деривативи в резултат на законови промени, които са определени като хеджиращи инструменти и които не се търгуват на борсата.

КРМСФО 21 „Данъци“, в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС

Разяснението засяга отчитането на задължения за плащане на данъци, различни от данъци върху дохода, наложени от държавата. Задължаващото събитие е дейността, в резултат на която следва да се плати данък съгласно законодателните норми. Дружествата нямат конструктивно задължение да заплащат данъци за бъдеща оперативна дейност, ако те са икономически принудени да продължат дейността си в бъдещи периоди.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети” (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет,

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2013 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, при които Групата упражнява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Предприятието майка придобива и упражнява контрол, като притежава повече от половината от общия брой права на глас. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в отчетната стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при

първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над

изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

4.5. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за доходите на ред “Загуба/Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал”. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които дялът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между отчетната стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

В консолидирания финансов отчет на Групата всички активи, задължения и транзакции на отделните дружества от Групата във функционална валута, различна от български лева (валутата на представяне на Групата), се преизчисляват в български лева при консолидацията. Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

4.7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата оперира в следните бизнес сегменти:

- Добив на суров нефт и природен газ
- Търсене и проучване
- Преработка на продукцията
- Сервизни услуги
- Инвестиционни имоти
- Издателска дейност
- Търговия и други дейности

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането на финансова информация пред ръководителя, вземащ главните оперативни решения, Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет. Вземането на решения по отношение на ресурсите, които да се разпределят към отделните сегменти и оценяването на резултатите от тяхната дейност от ръководителя, вземащ главните оперативни решения, се основава на редовен преглед на оперативните резултати на посочените по-горе сегменти.

Активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития. Финансовите приходи и разходи се включват в

резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, продукция, предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от основните продукти и услуги са представени в пояснение 23.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, търговските отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.8.1. Продажба на продукция и стоки

Продажбата на продукция и стоки включва продажба на суров нефт, природен газ, нефтопродукти и други стоки. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставената произведена продукция и стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.8.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват сондажни, проучвателни, хидрогеоложки, ремонтни, транспортни и други услуги и наеми.

Приходите се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на консолидирания финансов отчет.

Приходът от наеми по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.8.3. Приходи от финансираня

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с придобиване на нетекущи активи, се показват първоначално в консолидирания отчет за финансовото състояние като отсрочено финансиране, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Групата ще е в състояние да изпълни всички свързани с тях изисквания. Приходите от финансираня за дълготрайни активи се признават в печалбата или загубата за периода на

систематична база в рамките на полезния живот на съответния актив.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата за финансиране на текущата дейност, се признават на систематична база в печалбата или загубата през периодите, в които са извършени съответните разходи, които следва да бъдат компенсирани с получените дарения.

4.8.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди, различни от приходите от инвестиции в асоциирани предприятия, се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за доходите на ред „Финансови разходи”.

4.11. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно (вж. пояснение 4.4). Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка (вж. пояснение 4.16 за информация относно тестовете за обезценка).

4.12. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти, патенти, продукти от развойна дейност, активи по проучване и оценка на минерални ресурси и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за доходите в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• Софтуер	2 години
• Сервитутни права	7, 27, 29 години
• Други	2,7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.13. Активи по проучване и оценка на минерални ресурси

Проучването и оценката на минералните ресурси за Групата, се отнася до проучване и оценка на суров нефт и природен газ. След придобиване на право за проучване и оценка, всички разходи свързани с този процес се капитализират първоначално по разходоопределящи звена – конкретен „Блок”.

Групата признава като активи по проучване и оценка всички пряко свързани разходи, доколкото те са свързани със специфични дейности по проучване и оценка, които може да се отнесат директно към точно определена площ за проучване „Блок”, за която Групата е получила права от съответните държавни институции. Такива разходи включват най-малко следните видове:

- Придобиване на права за проучвания;
- Топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания;
- Проучвателни сондажи;
- Вземане на проби за анализ;
- Дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси.

Всички разходи, направени преди получаването на права за проучване и оценка се отнасят в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Активите по проучване и оценка на минерални ресурси могат да бъдат класифицирани като:

- Разрешения за търсене и проучване, издадени от МИЕ, съгласно Закона за подземните богатства и свързаните с тях такси;
- Всички разходи за топографски, геологически, геохимически и геофизични изследвания, проучвателни сондажи, изкопни работи, вземане на проби за анализ и други дейности, свързани с оценяване техническата изпълнимост и търговската приложимост на добиването на минерални ресурси, както и други разходи за проучване и оценка, които са направени за конкретна площ, за която Групата притежава разрешение за проучване. Тези разходи включват и разходите за възнаграждение на персонала, материали и използвано гориво, снабдителни разходи и плащания направени към доставчици.

Разходите по проучване и оценка на минерални ресурси се капитализират и представят като нематериални активи до момента, до който не бъде доказана възможността или невъзможността за техническа изпълнимост и търговска приложимост на минералния ресурс. След доказване на техническа изпълнимост и търговска приложимост на открития минерален ресурс, разходите по проучване и оценка се трансформират към „Имоти, машини и съоръжения”.

Активите по проучване и оценка се преглеждат технически, финансово и на управленско ниво поне веднъж годишно с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности и извличане на ползи от направеното откритие, както и за наличие на индикации за обезценка. В случай че Групата няма намерение да продължава проучвателните дейности или има индикации за обезценка, разходите се отписват.

Оценяването на активите по проучване и оценка на минерални ресурси при тяхното първоначално признаване в консолидирания отчет за финансовото състояние е по себестойност. Елементите на себестойността включват операции по проучване и оценяване.

“Операции по проучване” – означава операциите с цел проучване на акумулация от петрол. Това включва, без да се ограничава до, геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи, изучавания и изследвания, както и сондиране, удълбочаване, напускане или обсаждане и перфориране, както и изпитване на търсещи сондажи за откриването на петрол, и покупката, наемането или придобиването на такива суровини, материали, оборудване за тези дейности, каквито могат да бъдат включени в одобрените годишни работни проекти и бюджети.

“Операции по оценяване” – означава работите по оценяване (част от проучването) и работна програма за оценяване, изпълнявана след открития, с цел оконтуряване на природния резервоар, към който се отнася откритието по отношение на дебелина и латерално разпространение, и оценяване на извлекаемите количества в него, и следва да включва, без да се ограничава от геоложки, геофизични, фотографски, геохимични и други анализи.

4.14. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на Имоти, машини и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Съоръжения	25 години
• Машини и оборудване	3-4 години
• Автомобили	4 години
• Транспортни средства	10 години
• Стопански инвентар	7 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.15. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг” правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които

лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за доходите за съответния отчетен период.

4.16. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или са прехвърлени съществените рискове и ползи от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.17.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;

- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи” и „Финансови приходи” с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи”.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които или са определени като финансови активи на разположение за продажба, или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в консолидирания отчет за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови приходи”. Възстановяването на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на загубите от обезценка на дългови финансови инструменти, чието възстановяване се признава в печалбата или загубата, само ако то е обективно свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.17.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови и търговски заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи” или „Финансови приходи”.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковият заем е взет с цел подпомагане на дейността на Групата. Той е отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заема. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се признават в консолидирания отчет за доходите на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите на предприятието майка, се признават след одобрението им от общото събрание на акционерите.

4.18. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукция, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материали и стоки, като използва метода първа входяща – първа изходяща.

Групата определя разходите за продукция, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.19. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.25.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.20. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.21. Собствен капитал

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Другите резерви включват законови резерви, общи и други резерви. (вижте пояснение 17.2).

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

4.22. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват наднищи, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Групата внася фиксирани вноски в независими дружества. Групата няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксирани вноски. Групата плаща фиксирани вноски по държавни програми и пенсионни осигуровки за служителите във връзка с плановите с дефинирани вноски. Вноските по плановите се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителят ще получи след пенсиониране. Правните задължения за изплащането на дефинираните доходи остават задължения на Групата.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към отчетната дата, намалена със справедливата стойност на активите по плана.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи годишно с помощта на независими актюери. Оценката на задълженията е базирана на стандартни инфлационни ставки, очаквана промяна на вероятността за оттегляне и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на ценни книжа, издадени и гарантирани от държавата, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Задълженията, признати по отношение на плановите с дефинирани доходи, предоставяни от Групата, подлежат на промяна, тъй като тези фактори могат да варират с течение на времето.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.23. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Условните задължения на Групата са описани в пояснение 37.

4.24. Финансирания (правителствени дарения)

Финансиранията представляват безвъзмездна помощ, предоставена от държавата (правителството, държавните агенции и подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни), отговарящи на определението за правителствени дарения съгласно МСС 20 „Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на държавни помощи“.

Правителствените дарения се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато има достатъчна сигурност, че Групата ще изпълни условията, свързани с тях, и дарението е получено. Финансиранията за текуща дейност се признават на систематична база в периодите, в които се признават разходите, които те следва да компенсират. Финансиранията за придобиване на нетекущи активи се

представят като приходи за бъдещи периоди и се признават в печалбата или загубата на систематична база през полезния живот на съответния актив.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2013 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 8 и 9. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.26.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични и пазарни колебания, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

4.26.4. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносьбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

4.26.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценка на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на ценни книжа, издадени и гарантирани от държавата, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения.

4.26.6. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котираны цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при

оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.26.7. Провизии

Групата начислява провизии за „Фонд за напускане” по концесионни договори. При определяне на размера на провизиите за „Фонд за напускане” Ръководството използва в най-висока степен актуални данни и предположения. Тези оценки обаче могат да се различават от действителните задължения, които биха били възникнали при прекратяване на концесионните договори.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2013 участие %	2012 участие %
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	Преработка на продукция	100	100
ПДНГ Сервиз ЕООД	България	Сервизни услуги	100	100
Химойл БГ ЕООД	България	Търговия	100	100
Издателство ГМР ООД	България	Издателска дейност	70	70
Голф Шабла АД	България	Изграждане на недвижими имоти и др.	65	65

6. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Групата притежава 35 % от правата на глас и собствения капитал на дружеството „Каварна газ” ООД, гр. Каварна. Инвестицията е отчетена по метода на собствения капитал. Датата на финансовия отчет на асоциираното предприятие е 31 декември.

Име на асоциираното дружество	Страна на учредяване	2013 ‘000 лв.	участие %	2012 ‘000 лв.	участие %
Каварна газ ООД	България	452	35	446	35
		452		446	

Дяловете на асоциираното предприятие не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котираны цени на активен пазар.

Финансовата информация за асоциираното предприятие може да бъде обобщена, както следва:

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Активи	2 025	2 017
Пасиви	(734)	(742)
Приходи	1 323	1 589
Печалба	14	17
Дял от финансовия резултат, полагащ се на Групата	6	(77)

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на асоциираното предприятие. През 2013 г. и 2012 г. Групата не е получила дивиденди.

Групата няма условни задължения или други поети ангажменти, свързани с нейните инвестиции в асоциирани предприятия.

7. Отчитане по сегменти

Ръководството, отговорно за вземане на оперативни решения, определя оперативните сегменти базирайки се на видовете дейности, основните продукти и услуги, които се осъществяват от Групата. Дейността на Групата се разглежда като съвкупност от единици – оперативни сегменти, които могат да варират в зависимост от естеството и развитието на конкретен сегмент, като се отчита влиянието на рискови фактори, парични потоци, продукти и пазарни изисквания.

Всеки от оперативните сегменти се управлява отделно, доколкото той изисква отделни технологии и ресурси, както и отделни маркетингови подходи. Прилагането на МСФО 8 не е повлияло при идентифициране на основните оперативни сегменти на Групата в сравнение с тези определени в последния годишен консолидиран финансов отчет.

Съгласно МСФО 8 обявените печалби по сегменти, се основават на информацията, която се използва за нуждите на вътрешно управленско отчитане и която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 Групата прилага същата политика на оценяване, както в последния годишен консолидиран финансов отчет. Освен това активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Основните оперативните сегменти на Групата са следните:

- Добив на суров нефт и природен газ
- Търсене и проучване
- Преработка на продукция
- Сервизни услуги
- Инвестиционни имоти
- Издателска дейност
- Търговия и други дейности

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

31 декември 2013 г.	Добив на суров нефт и природен газ	Търсене и проучване	Преработка на продукция	Сервизни услуги	Издателска дейност	Търговия и други дейности	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи							
Приходи от външни клиенти	14 783	-	23 011	-	59	8 782	46 635
Приходи от др. сегменти	22 476	-	5 808	-	-	11 636	39 920
Общо приходи	37 259	-	28 819	-	59	20 418	86 555
Разходи							
Разходи за материали	(4 364)	(5 605)	(25 692)	(477)	-	(97)	(36 235)
Разходи за персонал	(4 871)	(603)	(687)	(1 574)	(33)	(439)	(8 207)
Амортизация на нефинансови активи	(1 176)	(2 782)	(253)	(1 215)	-	(61)	(5 487)
Други разходи	(4 879)	8 018	(2 109)	(1 314)	(24)	(19 676)	(19 984)
Оперативна печалба (загуба)	21 969	(972)	78	(4 580)	2	145	16 642
Финансови приходи	1 294	-	454	-	-	476	2 224
Финансови разходи	(2 036)	-	(424)	-	-	(147)	(2 607)
Печалба от оценка на финансов актив	233	-	-	-	-	-	233
Печалба/(загуба) на групата преди данъци	21 460	(972)	108	(4 580)	2	474	16 492
Активи на сегмента	98 730	7 320	26 776	28 564	28	14 594	176 012
Инвестиции в асоциирани предприятия	158	-	-	-	-	-	158
Общо консолидирани активи	98 888	7 320	26 776	28 564	28	14 594	176 170
Пасиви на сегмента	17 487	-	24 396	11 941	15	3 186	57 025
Капиталови разходи	7 406	11 236	343	6 542	-	3	25 530

31 декември 2012 г.	Добив на суров нефт и природен газ ’000 лв.	Търсене и проучване ’000 лв.	Преработка на продукция ’000 лв.	Сервизни услуги ’000 лв.	Издателска дейност ’000 лв.	Търговия и други дейности ’000 лв.	Общо ’000 лв.
Приходи							
Приходи от външни клиенти	9 929	-	13 860	-	98	9 452	33 339
Приходи от др. сегменти	19 246	-	5 457	-	-	2 897	27 600
Общо приходи	29 175	-	19 317	-	98	12 349	60 939
Разходи							
Разходи за материали	(5 216)	-	(20 680)	(2 873)	-	(105)	(28 874)
Разходи за персонал	(4 514)	-	(841)	(1 873)	(39)	(374)	(7 641)
Амортизация на нефинансови активи	(993)	-	(234)	(3 391)	-	(61)	(4 679)
Други разходи	4 489	(4 403)	659	(755)	(43)	(11 993)	(12 046)
Печалба от продажба на нетекучи активи	7 071	-	4	-	-	-	7 075
Оперативна печалба /(загуба)	30 012	(4 403)	(1 775)	(8 892)	16	(184)	14 774
Финансови приходи	1 729	-	209	-	-	461	2 399
Финансови разходи	(5 655)	-	(505)	-	-	(88)	(6 248)
Печалба/(загуба) на групата преди данъци	26 086	(4 403)	(2 071)	(8 892)	16	189	10 925
Активи на сегмента	86 334	6 031	30 957	25 040	35	12 977	161 374
Инвестиции в асоциирани предприятия	158	-	-	-	-	-	158
Общо консолидирани активи	86 492	6 031	30 957	25 040	35	12 977	161 532
Пасиви на сегмента	11 547	-	28 671	14 867	23	1 995	57 103
Капиталови разходи	4 327	6 689	612	-	-	96	11 724

Общата сума на приходите, оперативната печалба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	86 555	60 939
Елиминирание на междусегментни приходи	(39 920)	(27 600)
Приходи на Групата	46 635	33 339
Разходи		
Общо разходи на сегменти	(69 913)	(46 165)
Елиминирание на междусегментни разходи	42 023	27 673
Разходи на Групата	(27 890)	(18 492)
Печалба		
Оперативна печалба на сегментите	16 642	14 774
Елиминирание на загуба от сделки между сегментите	2 103	73
Оперативна печалба на Групата	18 745	14 847
Финансови разходи	(2 607)	(6 248)
Финансови приходи	2 224	2 399
Печалба от оценка на финансов актив	233	-
Печалба/(загуба) от инвестиция в асоциирани предприятия	6	(77)
Печалба на Групата преди данъци	18 601	10 921
	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	176 170	161 532
Консолидация	(38 268)	(42 089)
Активи на Групата	137 902	119 443
	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	57 025	57 103
Консолидация	(30 220)	(31 931)
Пасиви на Групата	26 805	25 172

8. Нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват програмни продукти, патенти, продукти от развойна дейност, разходи по проучване и оценка на минерални ресурси и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

За годината до 31 декември 2013 г.	Програмни продукти	Патенти	Продукти от развойна дейност	Други	Разходи по проучване и оценка	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Отчетна стойност						
Салдо към 1 януари 2013 г.	1 333	326	52	276	6 031	8 018
Новопридобити активи	192	-	-	-	11 043	11 235
Отписани активи	(25)	-	-	-	(971)	(996)
Прехвърлени в имоти, машини и съоръжения	-	-	-	-	(8 783)	(8 783)
Салдо към 31 декември 2013 г.	1 500	326	52	276	7 320	9 474
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2013 г.	(1 333)	(47)	(52)	(134)	-	(1 566)
Отписани активи	25	-	-	-	-	25
Амортизация	(56)	(11)	-	(9)	-	(76)
Салдо към 31 декември 2013 г.	(1 364)	(58)	(52)	(143)	-	(1 617)
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	136	268	-	133	7 320	7 857
За годината до 31 декември 2012 г.	Програмни Продукти	Патенти	Продукти от развойна дейност	Други	Разходи по проучване и оценка	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Отчетна стойност						
Салдо към 1 януари 2012 г.	1 333	292	52	272	3 745	5 694
Новопридобити активи	-	34	-	4	6 689	6 727
Отписани активи	-	-	-	-	(4 403)	(4 403)
Салдо към 31 декември 2012 г.	1 333	326	52	276	6 031	8 018
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2012 г.	(1 329)	(38)	(52)	(124)	-	(1 543)
Амортизация	(4)	(9)	-	(10)	-	(23)
Салдо към 31 декември 2012 г.	(1 333)	(47)	(52)	(134)	-	(1 566)
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	-	279	-	142	6 031	6 452

Групата не е сключвала съществени договори за покупко–продажба на нематериални активи за периода.

Балансовата стойност на нематериалните активи с неограничен полезен живот е в размер на 252 хил. лв., които представляват придобити лицензи по регламента „REACH” на ЕС в „Европейска агенция по химикали” (ECHA) без краен срок на валидност. Групата е извършила тест за обезценка на посочените нематериални активи и не е установена необходимост от обезценка.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”. Групата не е заложила нематериални активи като обезпечение по свои задължения.

8.1. Разходи по проучване и оценка

Разходите по проучване и оценка се състоят от предоставени права и капитализирани разходи по проучване и оценка.

Към 31.12.2013 г. са отчетени разходи за проучване и оценка в Блок 1-12 Кнежа, Блок 1-4 Каварна и Блок 1-17 Овча могила в размер на 7 325 хил. лв. (2012 г.: 6 031 хил. лв.).

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Блок 1-12 Кнежа	7 227	5 954
Блок 1-4 Каварна	-	77
Блок 1-17 Овча могила	93	-
	7 320	6 031

Към края на отчетния период ръководството е направило технически и финансов преглед на активите по проучване и оценка с цел потвърждаване на намерението за продължаване на проучвателните дейности.

За някои от точките на проучване в края на годината - основно в Блок 1-4 Каварна - са установени индикации за обезценка. В резултат на това разходи по проучване и оценка в размер на 971 хил. лв. са били обезценени (2012 г.: 4 403 хил. лв.). Същите са представени на ред „Други разходи” в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (вижте пояснение 28).

9. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини и оборудване, транспортни средства и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана както следва:

За годината до 31 декември 2013 г.	Земя	Сгради	Машини, оборудване	Резервни части, обслужващо оборудване	Съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Аванси и разходи за ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2013 г.	8 510	4 393	21 748	263	32 680	3 116	19 022	2 490	92 222
Новопридобити активи	152	67	9 176	148	850	142	1 157	2 602	14 294
Отписани активи	(411)	(423)	(176)	-	(276)	(53)	(5)	(4 133)	(5 477)
Прехвърлени от нематериални активи	-	-	-	-	-	-	-	8 783	8 783
Салдо към 31 декември 2013 г.	8 251	4 037	30 748	411	33 254	3 205	20 174	9 742	109 822
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2013 г.	-	(1 478)	(17 201)	-	(9 657)	(2 261)	(17 199)	-	(47 796)
Отписани активи	-	181	177	-	276	53	5	-	692
Амортизация	-	(88)	(3 365)	-	(1 075)	(240)	(614)	-	(5 382)
Салдо към 31 декември 2013 г.	-	(1 385)	(20 389)	-	(10 456)	(2 448)	(17 808)	-	(52 486)
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	8 251	2 652	10 359	411	22 798	757	2 366	9 742	57 336

За годината до 31 декември 2012 г.	Земя	Сгради	Машини, оборудване	Резервни части, обслужва що оборудване	Съоръже- ния	Транспортни средства	Други	Аванси и разходи за ДМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2012 г.	8 510	4 635	21 197	349	32 535	3 299	18 197	584	89 306
Новопридобити активи	-	31	650	-	318	33	832	3 116	4 980
Отписани активи	-	(273)	(99)	(86)	(173)	(216)	(7)	(1 192)	(2 046)
Обезценка на активи	-	-	-	-	-	-	-	(18)	(18)
Салдо към 31 декември 2012 г.	8 510	4 393	21 748	263	32 680	3 116	19 022	2 490	92 222
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2012 г.	-	(1 509)	(14 524)	-	(8 745)	(2 118)	(16 824)	-	(43 720)
Отписани активи	-	127	99	-	161	187	7	-	581
Амортизация	-	(96)	(2 776)	-	(1 073)	(330)	(382)	-	(4 657)
Салдо към 31 декември 2012 г.	-	(1 478)	(17 201)	-	(9 657)	(2 261)	(17 199)	-	(47 796)
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	8 510	2 915	4 547	263	23 023	855	1 823	2 490	44 426

Към 31 декември 2013 г. Групата признава разходи за сондиране на Сондаж Р-1 Искър-Запад в Блок 1-12 Кнежа в общ размер на 8 783 хил. лв. В резултат на регистрирано търговско откритие на находище „Искър-Запад“ през 2013 г. трансформира същите от група „Разходи по проучване и оценка“ на нематериалните активи в група „Разходи за придобиване“ на имоти, машини и съоръжения.

Наличните резервни части и оборудване в Групата съгласно МСС 16 са рекласифицирани от материални запаси в имоти, машини и съоръжения.

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Съгласно чл. 72 и сл. от Търговски закон и Протокол на УС на ПДНГ АД от 24.10.2013 г. е извършена апортна вноска на активи на Групата в капитала на „Инвайс” ООД с ЕИК831142120, които по балансова стойност са 641 хил. лв. (в т.ч. земи – 411 хил. лв. и сгради – 230 хил. лв.). Апортната вноска е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията по партидата на дружеството с акт на вписване №20131120144515 от 20.11.2013 г. Придобитите дялове в резултат на апорта са продадени през 2013 г. (вж. пояснение 24).

Балансовата стойност на имотите, заложили като обезпечение, е представена, както следва:

	Сгради ‘000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	456
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	467

10. Лизинг**10.1. Финансов лизинг като лизингополучател**

През 2013 г. Групата не е придобивала нови активи по договори за финансов лизинг. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг от Ерсте Груп Иморент България ЕООД, към 31.12.2013 г. е в размер на 18 760 хил. лв. (2012 г.: 21 201 хил. лв.). Придобитите активи представляват: Апаратура за сондиране - модел AC Ideal Rig System, Сондажни инструменти, 3-осно и 6-осно полуремарке GOLDHOFER, Превентори, Комплект аварийни инструменти, Оборудване за ядрово сондиране, Стабилизаторите за сондиране и Седлови влекач Мерцедес Бенц. Активите са включени в група „Съоръжения” и „Машини и оборудване” (вж. пояснение 9).

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
31 декември 2013 г.			
Лизингови плащания	3 245	9 270	12 515
Финансови разходи	(253)	(321)	(574)
Нетна настояща стойност	2 992	8 949	11 941
31 декември 2012 г.			
Лизингови плащания	3 240	12 497	15 737
Финансови разходи	(314)	(556)	(870)
Нетна настояща стойност	2 926	11 941	14 867

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на осмата година от срока на лизинга (за транспортни средства – в края на втората година от срока на лизинга). Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани разходи от условни наеми и не се очакват приходи от подлизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг не се различава съществено от тяхната балансова стойност и отразява настоящата стойност на тези задължения, при лихвени проценти по обезпечени банкови заеми при подобни условия.

10.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2013 г.	136	265	401
Към 31 декември 2012 г.	273	306	579

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условни плащания или опции за подновяване или последващо закупуване, клаузи, свързани с покачване на цената, както и ограничения, свързани с дивиденди, последващ лизинг или допълнителни задължения.

Бъдещите минимални плащания по видове оперативен лизинг към 31 декември 2013 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Наем на автомобили	112	233	345
Наем имот	24	32	56
	136	265	401

Бъдещите минимални плащания по видове оперативен лизинг към 31 декември 2012 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Наем на автомобили	250	267	517
Наем имот	23	39	62
	273	306	579

10.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава и други активи (помещения) по договори за оперативен лизинг.

Бъдещите минимални постъпления по видове оперативен лизинг на Групата по отделни договори са както следва:

	Вид оперативен лизинг	Бъдещи минимални лизингови постъпления
		До 1 година ‘000 лв.
Към 31 декември 2013 г.	Отдадени помещения под наем	15
Към 31 декември 2012 г.	Отдадени помещения под наем	20

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условни плащания или опции за подновяване или последващо закупуване, клаузи, свързани с рязко покачване на цената, както и ограничения, последващ лизинг или допълнителни задължения.

11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2013 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2013 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	347	-	(33)	314
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	880	-	(158)	722
Търговски и други вземания	(249)	-	1	(248)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(43)	1	(4)	(46)
Други провизии	(44)	-	(2)	(46)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(40)	-	(3)	(43)
Задължения към свързани лица	(10)	-	(2)	(12)
Неизползвани данъчни загуби	(278)	-	16	(262)
	563	1	(185)	379
<u>Общо</u>				
Отсрочени данъчни активи	(664)			(657)
Отсрочени данъчни пасиви	1 227			1 036
Компенсирани отсрочени данъчни активи и пасиви, произтичащи от и към една и съща данъчна институция	537			543
Признати в отчета за фин. състояние като:				
Отсрочени данъчни активи	(127)			(114)
Отсрочени данъчни пасиви	690			493

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2012 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2012 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	424	-	(77)	347
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	880	-	-	880
Търговски и други вземания	(250)	-	1	(249)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(37)	3	(9)	(43)
Други провизии	(39)	-	(5)	(44)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(40)	-	-	(40)
Задължения към свързани лица	(6)	-	(4)	(10)
Неизползвани данъчни загуби	(52)	-	(226)	(278)
	880	3	(320)	563
<u>Общо</u>				
Отсрочени данъчни активи	(424)			(664)
Отсрочени данъчни пасиви	1 304			1 227
Компенсирани отсрочени данъчни активи и пасиви, произтичащи от и към една и съща данъчна институция	363			537
Признати в отчета за фин. състояние като:				
Отсрочени данъчни активи	(61)			(127)
Отсрочени данъчни пасиви	941			690

Всички отсрочени данъчни активи са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Материали	6 171	4 809
Продукция	1 343	3 680
Стоки	202	438
Незавършено производство	203	336
Материални запаси	7 919	9 263

През 2013 г. общо 8 339 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2012 г.: 6 444 хил. лв.).

Материални запаси в размер на 3 850 хил. лв. са предоставени като обезпечение на задължения (вж. пояснение 37).

12.1. Материали

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Сондажни тръби	2 515	1 833
Резервни части и консумативи	1 209	1 172
Основни материали	1 718	1 201
Горива	230	273
Спомагателни материали	314	394
Други	185	193
	6 171	4 809

12.2. Продукция

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Нефт	377	446
Нефтопродукти	966	3 234
	1 343	3 680

Наличната продукция към 31.12.2013 г. – суров нефт е 1 447 тона (2012 г.: 1 941 тона), съхранявана в индивидуални вместимости по находища.

12.3. Стоки

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Течни горива	152	198
Стоки в търговски обекти	50	79
Стоки на път	-	161
	202	438

12.4. Незавършено производство

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Неприключени ремонтни работи	137	312
Неприключени поръчки от спомагателни звена	66	24
	203	336

13. Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи през представените отчетни периоди включват различни инвестиции във финансови активи на разположение за продажба и предоставени кредити.

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7 672	9 334
Финансови активи на разположение за продажба	7 202	2
Предоставени кредити	18 128	5 934
	33 002	15 270

13.1. Краткосрочни финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Химснаб България АД	7 672	9 334
	7 672	9 334

С потвърждение за сключена сделка с финансови инструменти на регулиран пазар от 06.06.2013 г. Групата продава 60 000 бр. акции от капитала на „Химснаб България“ АД на стойност 1 920 000 лв.

С потвърждение за сключена сделка с финансови инструменти на регулиран пазар от 09.07.2013 г. Групата купува 800 бр. акции от капитала на „Химснаб България“ АД на стойност 25 600 лв.

Към 31.12.2013 г. Групата притежава 232 466 бр. акции, представляващи 9,32 % от капитала на „Химснаб България“ АД. Акциите са оценени по цена на регулирания пазар към 31.12.2013 г. в размер на 7 671 378 лв., като е призната печалба в размер на 233 хил. лв. в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от операции с финансови активи“.

13.2. Краткосрочни финансови активи на разположение за продажба

Балансовата стойност на финансовите активи на разположение за продажба, включващи инвестиции в дялове в дружества, е представена, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Пенсионноосигурително дружество "ЦКБ-СИЛА" АД	7 200	-
ДЗСР "Огоста 2000" ООД, Монтана	1	1
Консорциум Геокомплекс ООД, София	1	1
	7 202	2

С потвърждение за сключена сделка с финансови инструменти на нерегулиран пазар от 20.12.2013 г., на основание договор за покупко–продажба на безналични акции Групата придобива 47 400 бр. акции, представляващи 4,51% от капитала на ПОАД ЦКБ-СИЛА.

Краткосрочните финансови активи на разположение за продажба са оценени по себестойност, тъй като справедливата им стойност не може да бъде надлежно определена, защото акциите и дяловете на съответните дружества не се котират на публична фондова борса.

13.3. Предоставени кредити

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Маримекс 77 ЕООД, Габрово – бруто	894	894
Обезценка на вземане от Маримекс 77 ЕООД	(894)	(894)
Маримекс 77 ЕООД, Габрово – нето	-	-
„Кроне България” АД	12 500	-
Нефтена търговска компания ЕООД	2 665	3 165
„Дженерал сток инвестмънт” ЕООД	2 674	2 295
Парк Билд ЕООД	192	149
„Ескана инвест 96” АД	97	325
	18 128	5 934

Към 31.12.2013 г. вземането от Нефтена търговска компания ЕООД на основание сключен договор за временна финансова помощ от 30.03.2009 г. и анекси към него възлиза на 2 665 хил. лв. Заемът е в лева при 6,5% годишна лихва. Лихвата и главницата се дължат на падежа на договора на една вноски в срок до 31.12.2014 г. Договорът не е обезпечен.

Към 31.12.2013 г. Групата има вземане от Парк Билд ЕООД в размер на 192 хил. лв. – главница по договор за временна финансова помощ от 20.04.2006 г. и допълнителни споразумения към него. Годишната лихва по договора е 6,5% и се дължи еднократно при погасяване на главницата в срок до 31.12.2014 г.

Към 31.12.2013 г. Групата е предоставила временна финансова помощ на „Ескана инвест 96” АД на основание сключен договор на 22.10.2012 г. Срокът за ползване е до 31.12.2014 г. Дължимата лихва е в размер на 7 %. Главницата и лихвите са дължими в края на срока на договора.

Към 31.12.2013 г. Групата е предоставила временна финансова помощ на „Дженерал сток инвестмънт” ЕООД на основание сключени договори от 27.10.2012 г. и 27.11.2012 г. и допълнителни споразумения от 21.11.2012 г. и 26.10.2013 г. в размер до 2 500 хил. лв. Срокът за ползване е до 27.10.2014 г. Дължимата лихва е в размер на 10 %. Главницата и лихвите са дължими в края на срока на договора.

През 2013 г. Групата е придобила вземане от „Кроне България” АД съгласно договор за прехвърляне на вземане, сключен с „Нефтена търговска компания“ ЕООД от 01.10.2013 г., за цена в размер на 12 500 хил. лв. На 01.01.2014 г. е подписано споразумение с „Кроне България” АД, съгласно което дължимата лихва е в размер на 5 % и главницата и лихвите са дължими до 31.12.2014 г.

Балансовата стойност на предоставените заеми, които се отчитат по амортизирана стойност, съответства на справедливата им стойност.

Приходите от лихви са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови приходи”.

13.4. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност

По-долу са представени финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние, са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност.

31 декември 2013 г. **Ниво 1**
‘000 лв.

Активи
Борсово търгувани ценни книжа 7 672

31 декември 2012 г. **Ниво 1**
‘000 лв.

Активи
Борсово търгувани ценни книжа 9 334

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

14. Търговски вземания

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Търговски вземания, брутна сума	4 774	16 754
Обезценка	(34)	(46)
Търговски вземания	4 740	16 708

Всички търговски вземания са краткосрочни. Балансовата стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Признатата през 2013 г. обезценка за търговски вземания е посочена в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи”. Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Салдо към 1 януари	46	76
Отписани несъбираеми суми	(6)	(36)
Събрани вземания	(6)	-
Загуба от обезценка	-	6
Салдо към 31 декември	34	46

Търговските вземания включват:

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от клиенти	3 353	16 059
Предоставени аванси	1 376	644
Предоставени гаранции	11	5
Търговски вземания	4 740	16 708

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от клиенти		
Нефтена търговска компания ЕООД, София	1 281	13 101
Полисан АД	979	1 822
Рост Инвест ЕООД	483	479
Павлекс 97 ЕООД	158	158
Свети Свети Константин и Елена Холдинг АД Варна	128	128
Житклас ЕООД	-	168
Други	324	203
	3 353	16 059

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Предоставени аванси		
ThyssenKrupp Mannex GmbH	808	-
ТПО Варна – ЦППБО ООД	130	130
Antares Datensysteme GmbH Germany	-	341
Други	438	173
	1 376	644

15. Други вземания

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Други вземания, брутна сума	7 391	9 796
Обезценка	(1 540)	(1 540)
Други вземания	5 851	8 256

Всички други вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Обезценените други вземания са били дължими главно от контрагенти, които са имали финансови затруднения. Изменението в обезценката на другите вземания може да бъде представено по следния начин:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Салдо към 1 януари	1 540	1 529
Отписани несъбираеми суми	-	(13)
Загуба от обезценка	-	24
Салдо към 31 декември	1 540	1 540

Другите вземания включват:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Вземания по договори за покупко-продажба на акции	1 920	-
Аванси по договори за покупко – продажба на акции	2 768	7 200
Съдебни и присъдени вземания	508	367
Предплатени разходи	210	182
Данъчни вземания -ДДС	28	34
Вземания от персонала	34	16
Други вземания	383	457
Други вземания	5 851	8 256

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на другите вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	1 594	1 646
- щатски долари	707	394
- евро	23	5
Краткосрочни депозити (в евро)	597	586
Пари и парични еквиваленти	2 921	2 631

Сумата на паричните средства, която е блокирана за Групата към 31 декември 2013 г., е 912 хил. лв. (2012 г.: 298 хил. лв.).

Блокирането на паричните средства е извършено на следното основание:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
ЦКБ АД, Клон Плевен – Внесени суми по набирателни сметки по „Фонд за напускане”	315	297
ЦКБ АД, Клон Химимпорт – депозит в размер на 305 хил. евро	597	-
Кредитна банка	-	1
	912	298

Проучване и добив на нефт и газ АД е задължено да открива набирателни банкови сметки („Фонд за напускане”) и да внася средства по тях във връзка с възстановяване на разходи при напускане на концесионните площи. Сумите, акумулирани по тези сметки, могат да се използват само и единствено във връзка с дейностите по окончателно напускане на концесионната площ, след писмено уведомление на концедента до банката. За повече информация относно възстановяване на разходи при напускане на концесионните площи вижте пояснения 18 и 36.

17. Собствен капитал

17.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на „ПДНГ” АД е в размер на 12 228 062 (дванадесет милиона двеста двадесет и осем хиляди нула шестдесет и два) лева, разпределен в 12 228 062 броя обикновени поименни акции с номинална стойност в размер на 1 (един) лв. за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на предприятието майка.

	2013 Брой акции	2012 Брой акции
Издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	12 228 062	12 228 062
Общо акции, оторизирани на 31 декември	12 228 062	12 228 062

Списъкът на основните акционери на предприятието-майка е представен, както следва:

	31.12.2013 Брой акции	31.12.2013 %	31.12.2012 Брой акции	31.12.2012 %
”Зърнени храни България”АД	6 263 464	51,22	6 263 464	51,22
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	2 686 600	21,97	2 686 600	21,97
Универсален пенсионен фонд “Съгласие”	602 455	4,93	602 455	4,93
“Химимпорт” АД, София	446 191	3,65	446 191	3,65
Професионален пенсионен фонд ”Съгласие”	261 920	2,14	269 670	2,20
Камейко инк	220 000	1,80	199 950	1,63
ДФ Реал Финанс Високодоходен фонд	182 633	1,49	199 233	1,63
ДФ Реал Финанс Балансиран фонд	182 985	1,50	197 985	1,62
“АБАС” ЕООД	134 800	1,10	134 800	1,10
ДФ “Капман макс”	55 000	0,45	90 419	0,74
PALMER CAPITAL EMERGING EUROPE EQUITY FU (MEI –ROEMENIE EN BULGARIE FONDS)	-	-	80 540	0,66
ДФ „Съгласие“	70 185	0,57	-	-
ДФ „Тексим България” (ДФ Европа)	72 990	0,60	72 990	0,60
ЕФ Екс Студио ООД	67 447	0,55	67 447	0,55
ПОАД ЦКБ Сила	63 092	0,52	63 092	0,52
ДФ „Селект Баланс“	35 346	0,29	-	-
Кепитал Инвест ЕАД	35 120	0,29	-	-
ДФ „Стандарт инвестмънт високодоходен фонд”	30 030	0,25	52 260	0,43
ЗАД Армеец	28 673	0,23	28 673	0,23
“Инвестбанк” АД	14 800	0,12	22 300	0,18
Химимпорт инвест АД	-	-	-	-
Други юридически лица	266 317	2,18	330 073	2,70
Физически лица	508 014	4,15	419 920	3,44
	12 228 062	100	12 228 062	100

17.2. Други резервиВсички суми са представени
в '000 лв.

	Законови резерви	Общи резерви	Резерв по планове с дефинирани доходи	Други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2012 г. (преизчислено)	31 292	15 745	37	4 908	51 982
Разпределяне на печалба	13 867	-	-	-	13 867
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	32	-	32
Други промени в капитала	(11)	-	-	(116)	(127)
Салдо към 31 декември 2012 г. (преизчислено)	45 148	15 745	69	4 792	65 754
Разпределяне на печалба	11 559	-	-	-	11 559
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	-	12	-	12
Други промени в капитала	-	-	-	(609)	(609)
Салдо към 31 декември 2013 г.	56 707	15 745	81	4 183	76 716

17.3. Неконтролиращо участие

	2013 '000 лв.	2012 '000 лв.
Акционерен капитал	3 566	3 566
Резерви и финансов резултат от предходни години	414	279
Текуща печалба	130	135
	4 110	3 980

18. Провизии

Всички провизии, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, се считат за дългосрочни, тъй като са свързани с провизиране на разходи по „Фонд за напускане” във връзка с концесионните договори на Групата.

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Фонд за напускане '000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2012 г.	387
Допълнителни провизии	51
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	438
Допълнителни провизии	28
Балансова стойност към 31 декември 2013 г.	466

Провизии за „Фонд за напускане” по находища:

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Тюленово	90	90
Селановци	66	64
Долни Дъбник	57	57
Долни Луковит	57	57
Бутан Юг	42	39
Горни Дъбник	49	32
Маринов Геран	23	23
Бърдарски Геран	20	19
Староселци	19	19
Българево	16	16
Долни Луковит – запад	18	15
Дуранкулак	9	7
Балансова стойност	466	438

19. Възнаграждения на персонала

19.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за заплати	(6 848)	(6 345)
Разходи за социални осигуровки	(1 128)	(1 002)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда	(231)	(294)
Разходи за персонала	(8 207)	(7 641)

19.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране	405	391
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	405	391
Текущи:		
Задължения за заплати	460	455
Задължения за осигуровки	224	157
Обезщетения по Кодекса на труда за неизползвани отпуски	390	347
Обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране	49	43
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	1 123	1 002

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2014 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се счита за дългосрочна.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”.

Планът излага Групата на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск.

Лихвен риск

Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на пазарната доходност на държавни ценни книжа. Падежът на ценните книжа съответства на очаквания срок на задълженията по планове с дефинирани доходи и те са деноминирани в български лева. Спад в пазарната доходност на държавните ценни книжа ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Групата.

Риск от промяна в продължителността на живота

Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Инфлационен риск

Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	434	426
Разходи за текущ трудов стаж	56	56
Разходи за лихви	22	23
Преоценки - актюерски печалби от промени в демографските предположения	(32)	(54)
Преоценки - актюерски загуби от промени във финансовите предположения	19	19
Изплатени доходи	(45)	(36)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	454	434
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Нетекущи пасиви	405	391
Текущи пасиви	49	43

При определяне на пенсионните задължения са използвани следните актюерски допускания:

	2013	2012
<u>Демографски допускания</u>		
- Смъртност	Таблица за смъртност 2008-2010 на НСИ	Таблица за смъртност 2008-2010 на НСИ
- Вероятност за оттегляне		
от 18 г. до 30 г.	18%	11%
от 31 г. до 40 г.	13%	9%
от 41 г. до 50 г.	9%	7%
от 51 г. до 60 г.	5%	5%
над 60 г.	0%	0%

Финансови допускания

- Ръст на брутна работна заплата		
За първите три години	2%	4%
За останалия период	1%	3%
- Дисконтов фактор	5%	6%

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независими актюерски оценители. При изчисляването на задължението към наетите лица е използван Кредитния метод на прогнозираните единици. Посочените допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за изплащане на дефинирани доходи за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството. Действителните резултати обаче могат да се различават от направените предположения.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	56	56
Разходи за лихви	22	23
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	78	79

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Актюерски печалби от промени в демографските предположения	(32)	(54)
Актюерски загуби от промени във финансовите предположения	19	19
Общо приходи, признати в другия всеобхватен доход	13	35

На базата на минал опит Групата очаква да плати вноски по плана за дефинирани доходи за 2014 г. в размер на 49 хил. лв.

Средно претеглената продължителност на задължението за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември 2013 г. е 8 -11 години.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота.

Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2013 г.:

Промени в значими актюерски предположения

Дисконтов процент	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
(Намаление)/ Увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи	(34)	39
Процент на увеличение на заплатите	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	40	(36)
Процент на текучество	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
(Намаление)/ Увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи	(5)	4

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

20. Финансирания

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Финансирания към 1 януари	26	6
Получени през годината	2 464	20
Признати в печалбата или загубата	(178)	-
Финансирания към 31 декември	2 312	26

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Нетекущи:		
Финансиране по Договор № BG161PO003-2-1-07-0102-C0001 „Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи”	2 004	-
Финансиране по проект "Разработване и сертифициране на система за управление на качеството БДС EN ISO 9001:2008"	3	20
Финансиране от бюджета	6	6
	2 013	26
Текущи:		
Финансиране по Договор № BG161PO003-2-1-07-0102-C0001 „Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи”	291	-
Финансиране по проект "Разработване и сертифициране на система за управление на качеството БДС EN ISO 9001:2008"	8	-
	299	-

На 05.06.2012 г. „Проучване и добив на нефт и газ” АД успешно завърши процедура по сертифициране по ISO 9001:2008, като за същото получи и съответния сертификат от фирма „TUF Rheinland InterCert Kft.", с което приключи последния етап от проект № BG161PO003-2-1-08-0621-C0001 "Покриване на международно приети стандарти". Проектът беше осъществен на база сключен договор между "Проучване и добив на нефт и газ" АД и Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия относно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № ЗМС-02-210/01.06.2011 г. по оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013".

На 05.06.2013 г. след успешното въвеждане в експлоатация на Станцията за геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи в базата в гр. Монтана, „Проучване и добив на нефт и газ” АД приключи изпълнението и на последният етап от проект № BG161PO003-2-1-07-0102-C0001 „Станция за сондажни геофизични изследвания в нефтени и газови сондажи”. Проектът беше осъществен на основата на сключения договор между „Проучване и добив на нефт и газ” АД и ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност” - Управляващ орган на ОПК към Министерство на икономиката и енергетиката - правоприменик на ИАНМСП, относно договор за безвъзмездна финансова помощ № 2ТМГ-02-21/13.06.2011 г. по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

21. Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Задължения към доставчици	1 381	712
Получени аванси	145	211
Получени гаранции	6	8
	1 532	931

Задължения към доставчици

Ромпетрол България АД
 Halliburton Company Germany GmbH
 Ваг трейд ЕООД
 Oil & Gas Institute Poland
 Други

2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
308	252
138	
117	-
104	-
714	460
1 381	712

Получени аванси

Булгартрансгаз ЕАД
 Други

2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
141	141
4	70
145	211

Балансовата стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

22. Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

Концесионно възнаграждение - МИЕ
 Данъчни задължения
 Приходи за бъдещи периоди
 Други

2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
1 264	1 159
808	656
11	47
51	50
2 134	1 912

23. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

Приходи от продажба на продукция
 Приходи от продажба на стоки
 Приходи от предоставяне на услуги
 Приходи от други продажби

2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
32 834	23 079
8 753	9 439
1 961	312
64	-
43 612	32 830

Приходите от продажба на продукция са както следва:

Нефтопродукти
 Суров нефт
 Природен газ

2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
22 919	13 793
8 219	7 181
1 696	2 105
32 834	23 079

Приходите от услуги са както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
2D сеизмични изследвания	1 819	-
Услуги сондиране	6	158
Лабораторни услуги	26	38
Други	110	116
	1 961	312

24. Други приходи

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приходи от оценка на дълготрайни активи	2 127	-
Продажба на скрап	501	240
Приходи от финансираня	178	7
Наеми	49	26
Други	168	236
	3 023	509

През 2013 г. Групата апортира нетекущи активи в капитала дружество „Инвайс“ ООД и придобива дялове, които след това продава. Към датата на апорта е извършена оценка на справедливата стойност на апортираните активи и са отчетени приходи в размер на 2 127 хил. лв., представляващи разликата между справедливата и балансова стойност на активите.

25. Разходи за материали

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Резервни части	(739)	(1 236)
Тръби и щанги	(2 683)	(1 160)
ГСМ	(1 323)	(1 070)
Ел. Енергия	(867)	(768)
Други основни материали	(1 055)	(546)
Други	(1 672)	(1 664)
	(8 339)	(6 444)

26. Разходи за външни услуги

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Наем	(475)	(362)
Застраховки	(294)	(283)
Перфорации	(379)	-
Транспортна услуга	(240)	(169)
Местни данъци и такси	(127)	(144)
Такса площ блокове	(93)	(137)
Сервизни услуги сондаж	(470)	(103)
Независим финансов одит	(90)	(82)
Други	(1 735)	(1 524)
	(3 903)	(2 804)

27. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приходи от продажба на нетекущи активи	-	7 228
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	-	(153)
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	7 075

28. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Концесионно възнаграждение	(2 496)	(1 922)
Обезценка на активи	(971)	(4 403)
Провизии по Фонд за напускане	(28)	(51)
Други разходи	(788)	(687)
	(4 283)	(7 063)

29. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(315)	(542)
Разходи за лихви по заеми, отчитани по амортизирана стойност	(437)	(415)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(752)	(957)
Загуби от валутни операции	(1 258)	(1 334)
Други финансови разходи	(135)	(3 483)
Финансови разходи	(2 145)	(5 774)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	951	788
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	951	788
Печалби от валутни операции	811	1 137
Финансови приходи	1 762	1 925

30. Печалба от операции с финансови активи

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Печалба от оценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	233	-
	233	-

За повече информация вижте пояснение 13.1.

31. Разходи за данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2012 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
		Преизчислен
Печалба преди данъчно облагане на консолидирана база	18 601	10 921
Печалба преди данъчно облагане на дружества от Групата	16 506	13 309
Загуба преди данъчно облагане на дружества от Групата	(14)	(2 384)
Елиминиране на вътрешно-групова печалба	2 109	(4)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(1 651)	(1 331)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	551	410
Корекции на непризнати за данъчни цели разходи	(873)	(505)
Текущ разход за данък	(1 973)	(1 426)
Отсрочени данъчни приходи	185	320
Разходи за данък върху дохода	(1 788)	(1 106)
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	(1)	(3)

Пояснение 11 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

32. Доход на акция

Доходът на акция е изчислен като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на дохода на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието майка, е представен, както следва:

	2013	2012
Печалба, подлежаща на разпределение (в хил. лв.)	16 683	9 680
Среднопретеглен брой акции (хил. бр.)	12 228	12 228
Доход на акция (в лв.)	1,36	0,79

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, асоциирано предприятие, ключовия управленски персонал и други предприятия описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

33.1. Сделки със собствениците

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Продажба на стоки, услуги и други		
- продажба на услуги на Химимпорт АД – лихви	372	397
- продажба на услуги на Зърнени храни България ЕАД – лихви	36	-
Покупка на стоки и услуги		
- покупка на услуги от Химимпорт АД	(32)	(24)
- покупка на услуги от Химимпорт инвест АД	(19)	(12)
- покупка на услуги от Зърнени храни България ЕАД	(13)	-
Предоставени заеми		
- Химимпорт АД	968	148
- Зърнени храни България ЕАД	1 077	-

33.2. Сделки с асоциирани предприятия

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Продажба на продукция		
- продажба на продукция на Каварна газ ООД	1 021	1 326
- приходи от лихви на Каварна газ ООД	4	5

Групата не е получила дивиденди от асоциирани предприятия през 2013 г. и 2012 г.

33.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Продажба на активи и услуги:		
- продажба на активи на Централна кооперативна банка АД	-	7 200
- продажба на активи на България Ер АД	24	-
- продажба на стоки на Фрапорт ТСЕМ АД	1 265	1 277
- продажба на стоки на Ви Ти Си АД	285	253
- продажба на стоки на Пристанище Леспорт АД	186	234
- продажба на стоки на Транс интеркар ООД	572	134
- продажба на стоки на Булхимтрейд ООД	50	53
- продажба на стоки на ЦКБ АД	25	-
- продажба на стоки на Зърнени храни България ЕАД	8	-
Покупка на активи и услуги:		
- покупка на услуги от Армеец ЗАД – застраховки	(293)	(312)
- покупка на услуги от Транс интеркар ООД	(295)	(213)
- такси и комисионни ЦКБ АД	(139)	(44)
- други услуги ЦКБ АД	(17)	(16)
- покупка на услуги от Прайм Лега Консулт ООД	-	(15)
- покупка на услуги от Булхимтрейд ООД	-	(11)
- покупка на услуги от Енергопроект АД	(6)	(4)

- покупка на материали от Химснаб трейд ООД	(2)	(4)
- покупка на материали от Химснаб България АД	-	(2)
- покупка на активи от Транс интеркар ООД	(125)	-
- покупка на услуги от България Ер АД	(12)	-

Заеми:

- получени заем от ЦКБ АД	1 010	-
- плащания по банков кредит (овърдрафт) от ЦКБ АД	(15 937)	(10 793)
- получен банков кредит (овърдрафт) от ЦКБ АД	15 577	10 035
- разходи за лихви – ЦКБ АД	(328)	(415)

33.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	725	830
Разходи за социални осигуровки	29	18
Общо възнаграждения	754	848

34. Разчети със свързани лица в края на годината

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
- собственици		
Химимпорт АД, София	6 323	5 245
Зърнени храни България ЕАД	1 153	66
- асоциирани предприятия		
Каварна газ ООД, Каварна	629	592
- други свързани лица под общ контрол		
Фрапорт ТСЕМ АД	141	71
България Ер АД	24	-
Централна Кооперативна Банка АД	16	27
Транс Интеркар ЕООД	7	5
Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	-	6
- чуждестранна дейност Либия	9 417	9 845
Общо текущи вземания от свързани лица	17 710	15 857

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Нетекущи задължения към		
- други свързани лица под общ контрол		
Централна Кооперативна Банка АД	2 968	3 375
Общо нетекущи задължения към свързани лица	2 968	3 375
Текущи задължения към		
- собственици		
Химимпорт инвест АД	3	1
- други свързани лица под общ контрол		
Централна Кооперативна Банка АД	1 770	712
Транс Интеркар ЕООД	394	179
Булхимтрейд ООД	20	1
ЗАО Армеец	6	7
Ви Ти Си – АД	3	5
Химснаб България АД	3	3
Общо текущи задължения към свързани лица	2 199	908
Общо задължения към свързани лица	5 167	4 283

Групата предоставя парични средства под формата на временна финансова помощ на свързани лица. Сумите са включени в стойността на посочените по-горе вземания.

Към 31.12.2013 г. Групата има вземане от Химимпорт АД в размер на 3 466 хил. лв. - главница по договор за временна финансова помощ от 11.04.2008 г. и допълнителни споразумения към него и договор от 30.12.2013 г. Годишната лихва по договорите е 6,5 % и се дължи еднократно при погасяване на главницата.

Към 31.12.2013 г. Групата има вземане от Зърнени храни България АД в размер на 1 058 хил. лв. - главница по договори за временна финансова помощ и допълнителни споразумения към тях от 2013 г. Годишната лихва по договорите е 6,5 % и се дължи еднократно при погасяване на главницата.

Към 31.12.2013 г. Групата има вземане от Каварна газ ООД в размер на 50 хил. лв. - главница по договор за временна финансова помощ от 29.12.2009 г. и допълнителни споразумения към него. Годишната лихва по договора е 6,5 % и се дължи еднократно при погасяване на главницата.

Към 31.12.2013 г. Групата има вземане от „Химимпорт” АД в размер на 1 549 хил. лв. и лихви в размер на 414 хил. лв. (2012 г.: главница в размер на 1 281 хил. лв. и лихви в размер на 297 хил. лв.) по договор за временна финансова помощ до 2 000 000 лв. от 5 март 2013 г. Срокът за ползване е една година при годишна лихва в размер на 10 %.

Към 31.12.2013 г. Групата има вземане от „Зърнени храни България“ АД по договор за временна финансова помощ от 12 юли 2013 г. в размер на 20 хил. лв. Срокът за ползване е една година при годишна лихва в размер на 6,5 %.

На 30.03.2010 г. Групата е сключила договор за банков кредит (овърдрафт) с „Централна кооперативна банка” АД с разрешен лимит в размер на 4 900 хил. лв. Съгласно анекс от 17.05.2012 г. разрешеният лимит е в размер на 4 452 хил. лв. Групата следва да погасява всички свои задължения по ползвания овърдрафт в срок до 28.02.2018 г., както следва:

- от 30.05.2012 г. до 30.04.2013 г. вкл. – 12 вноски по 56 хил. лв. всяка;

- от 30.05.2013 г. до 30.04.2014 г. вкл. – 12 вноски по 61 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2014 г. до 30.04.2015 г. вкл. – 12 вноски по 66 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2015 г. до 30.04.2016 г. вкл. – 12 вноски по 75 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2016 г. до 30.04.2017 г. вкл. – 12 вноски по 80 хил. лв. всяка;
- от 30.05.2017 г. до 30.01.2018 г. вкл. – 9 вноски по 85 хил. лв. всяка;
- на 28.02.2018 г. – 79 хил. лв. окончателно погасяване.

Кредитополучателят заплаща редовна годишна лихва в размер, равен на сбора на валидния базов лихвен процент плюс надбавка 2.5 пункта. Към момента на сключване на анекса, този сбор е равен на 8.5% годишна лихва. Усвоената сума по овърдрафта към 31.12.2013 г. е в размер на 3 727 902.85 лв. (31.12.2012 г. – 4 087 486.69 лв.)

За обезпечаване на всички задължения на Групата по получения овърдрафт от „ЦКБ” АД в полза на банката са учредени следните обезпечения:

- залог върху вземания по сметка в размер на 2 505 330.22 евро разкрит в „ЦКБ” АД с титуляр „Химимпорт” АД. Депозитът се олихвява с 6 % годишна лихва.
- Първи по ред особен залог на вземания по договори на „Проучване и добив на нефт и газ” АД с община Плевен, „Каварна газ” ООД, и „Полисан” АД в общ размер на 389 606.99 лв.
- Първи по ред особен залог на СМЦ собственост на „Проучване и добив на нефт и газ” АД с балансова стойност 3 850 хил. лв.

На основание договор за банков кредит реф.№79100КР-АА-7251 от 20.12.2013 г. Групата е получила от Централна кооперативна банка АД банков кредит в размер на 1 010 000 лв. Кредитът се предоставя за 4 месеца, в т.ч. 3 месеца гратисен период и е с краен срок на издължаване до 30.04.2014 г. Кредитът е обезпечен с вписан залог на вземане на ПДНГ АД по Договор №1044 от 30.01.2012 г. за профилактика на продуктова зона на 4 бр. сондажи, сключен между Групата и Булгартрансгаз ЕАД на стойност 1 408 000 лв. Годишната лихва по договора е 6%. Групата е погасила предсрочно част от заема в размер на 700 хил. лв. на 17 март 2014 г.

Посочените салда с произход “Чуждестранна дейност Либия” представляват вземания по вътрешни разчети от “Геоком – сервиз” Либия в резултат на изплатени от Групата задължения на посоченото дружество към персонала – 6 500 хил. щ. долара.

С решение №14 от 10.02.2005 г. на Софийски градски съд по фирмено дело №354/1989 г. е вписано заличаване на вписаното с решение №11/29.05.2002 г. прехвърляне на предприятията “Българска нефтена компания” /БОКО/ и “Геоком – сервиз”, находящи се в Либия, като съвкупност от права, задължения и фактически отношения от “Проучване и добив на нефт и газ” АД, София на “Булгаргеомин” ЕАД, София.

От страна на “Булгаргеомин” ЕАД, гр. София (в несъстоятелност) не е извършено фактическо предаване на активите и пасивите свързани с дейността на предприятията “Българска нефтена компания” /БОКО/ Либия и “Геоком – сервиз” Либия.

35. Безналични сделки

През 2013 г. Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Съгласно договор за прехвърляне на вземане, сключен с „Нефтена търговска компания“ ЕООД, е придобито вземане от „Кроне България“ АД. Дължимото на „Нефтена търговска компания“ ЕООД възнаграждение в размер на

12 500 хил. лв. е прихванато с търговски вземания на Групата от „Нефтена търговска компания“ ЕООД, както и с предоставен заем на „Нефтена търговска компания“ ЕООД в размер на 314 хил. лв. и лихви в размер на 148 хил. лв.

36. Поети ангажименти

Ангажименти по концесионни договори

Основната си дейност Групата осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права и сключени 12 концесионни договори както следва: Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Бърдарски геран”, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище “Горни Дъбник”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Долни Дъбник”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Долни Луковит”, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище “Долни Луковит - запад”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Селановци”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Староселци”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Тюленово”, Концесионен договор за добив на природен газ от находище “Българево”, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Маринов геран” и Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище “Бутан – юг” и Концесионен договор за добив на природен газ от находище “Дуранкулак”.

Съгласно сключените договори Групата е задължена да извършва концесионни плащания (концесионно възнаграждение) на всяко шестмесечие на база реализирани количества суров нефт и природен газ. Размерът на начисленото концесионно възнаграждение за 2013 г. възлиза на 2 496 хил. лв. (2012 г.: 1 992 хил. лв.).

В съответствие с одобрените от компетентните държавни органи Цялостни планове за разработване (ЦПР) и Годишни работни проекти (ГПР) по концесионните договори за добив на суров нефт и/или природен газ Групата изпълнява текущи работни и инвестиционни задължения, както следва:

1. Находище Тюленово

Монтиране на измервателно оборудване, доставяне на нови резервоари, както и ремонти на стари сондажи. Проектиране и подготовка на реинжекция на отделените при добива пластови води. СМР на Ремонтно механична база и Автосервиз.

2. Находище Българево

Изграждане на шлейф на престояващ сондаж при възникване на необходимост от допълнителен добив на газ (увеличаване на потреблението). Преустройство на ГРС. Проектиране и изграждане на Газоплъначна станция за компресиран природен газ.

3. Находище Дуранкулак

През 2010 г. Сондаж К-260 Дуранкулак е въведен в експлоатация, като е свързан със съществуващата тръбопроводна мрежа. Подготвя се проектна документация за монтиране на компресорна станция на сондажа.

4. Находище Д. Дъбник

Доставка и подмяна на дълбокопомпено оборудване, както и въвеждане в работа на престояващи сондажи. Строителство на 700 м³ резервоар на II-ри нефтодобивен участък. Подмяна на соленопровод от II-ри нефтодобивен участък до сондаж Е-29 Бис Д.Дъбник.

5. Находище Г. Дъбник

Подмяна участък от магистрален нефтопровод от Г.Дъбник до II-ри нефтодобивен участък и подмяна на дълбокопомпено оборудване.

6. Находище Д. Луковит

Доставка и подмяна на дълбокопомпено оборудване, както и въвеждане в работа на престояващи сондажи.

7. Находище Д. Луковит – запад

Доставка и подмяна на сондажно оборудване.

8. Находище Староселци

Ремонтни дейности и подмяна на оборудване. Провеждане на дълбока реперфорация на Р-115 Староселци.

9. Находище Б. Геран

Ремонти и подмяна на сондажно оборудване. Капитален ремонт, осигуряване на проходимост и провеждане на дълбока реперфорация на сондаж Р-10 Б.Геран.

10. Находище М. Геран

Подмяна на дълбокопомпено оборудване.

11. Находище Селановци

Ремонти и подмяна на сондажно оборудване. Монтиране на циментов нефоуловител за пластова вода. Капитален ремонт и провеждане на дълбока реперфорация на сондаж Р-3 Селановци.

12. Находище Бутан юг

Подготовка за капитален ремонт на експлоатационния сондаж и монтиране на дълбочинна помпа.

За да осигури изпълнението на задълженията си по окончателното напускане на концесионните площи съгласно концесионните договори, Групата заделя ежегодно суми, представляващи годишни вноски за “Фонд за напускане”.

Бъдещите плащания във връзка с вноските за “Фонд за напускане” към 31 декември са в следния размер:

	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Над 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
2013	23	70	57	150
2012	15	52	73	140

Ангажменти по договори за проучване и оценка на нефт и газ

Към 31.12.2013 г. Групата извършва дейности по търсене и проучване на нефт и газ въз основа на издадени от Министерския съвет Разрешения за търсене и проучване на подземни богатства и сключени Договори за търсене и проучване в Блок 1-4 Каварна, област Добрич, Блок 1-12 Кнежа, Българска суша и Блок 1-17 Овча могила, Българска суша.

За предоставените права за търсене и проучване в блоковете Групата заплаща годишна такса площ, изчислена съгласно ПМС №284/17.10.2011 г. в сила от 25.10.2011 г. (ПМС №125/1999 г. – отм. ДВ бр.83/25.10.2011 г.) на база реално заета площ.

Бъдещите минимални плащания по договорите за търсене и проучване към 31 декември са свързани с такса площ и са в следните размери:

	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
2013	81	-	81
2012	81	120	201

Договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

На 25.06.2013 г. между „Проучване и добив на нефт и газ” АД и Агенция по заетостта – Договарящ орган по ОП „Развитие на човешките ресурси” бе подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № ESF2303-01-01008 по проект „Подобряване на условията на труд в „Проучване и добив на нефт и газ АД”. Проектът е по схема BG051PO001-2.3.03 “Безопасен труд” и е на стойност 236 194,91 лева и се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз. Продължителността на проекта е 12 месеца. По време на изпълнение на договора ще се извършат следните дейности:

- 1) Анализ на състоянието и проектиране на организацията на трудовата дейност за цялото дружество.
- 2) Въвеждане на система за управление на здравето и безопасността при работа (ЗБР) съгласно BS OHSAS 18001:2007;
- 3) Закупуване на лични предпазни средства и специално работно облекло;
- 4) Доставка и монтаж на система за блокиране достъпа на природен газ до газови уреди за отопление в работни помещения, за осигуряване на безопасна и здравословна работна среда;
- 5) Доставка на комплект противопожарно оборудване за проучвателни и експлоатационни сондажни обекти;
- 6) Доставка на софтуер и устройство за четене и анализ на данни от индивидуални дозиметри;
- 7) Доставка на газанализаторна система за защита и определяне на съдържанието на въглеродороди, взривоопасни вещества и метан;
- 8) Доставка на комплект електрозащитни средства при работа под високо напрежение.

37. Условни активи и условни пасиви

До 15.02.2013 г. са валидни Анекси от “ЦКБ” АД, Клон Химимпорт към Банковите гаранции с № 0003, 0004, 0005, 0006, 0007, 0008, 0009, 0010, 0011, 0012, 0013 и 0014, по концесионните договори за добив на нефт и газ в общ размер, представляващи 1/2 от платеното концесионно възнаграждение от “ПДНГ” АД за цялата 2011 г. в размер на 844 728,52 лв.

На 29.01.2013 г. са издадени Анекси от „ЦКБ” АД, Клон Химимпорт към Банковите гаранции с № 0003, 0004, 0005, 0006, 0007, 0008, 0009, 0010, 0011, 0012, 0013 и 0014, по концесионните договори за добив на нефт и газ в общ размер, представляващи част от платеното концесионно възнаграждение от “ПДНГ” АД за цялата 2012 г. в размер на 976 960,42 лв. (представляващо 1/2 от платеното концесионно възнаграждение по

концесионни договори за Находища Българево, Тюленово, Долни Дъбник, Бърдарски геран, Староселци, Горни Дъбник, Долни Луковит Запад, Долни Луковит, Маринов Геран, Бутан и Дуранкулак за 2012 г. и 100 % от платеното концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Селановци за 2012 г. с ДДС.). Срокът на валидност на гаранциите е до 28.02.2014 г.

За обезпечаване на наличните количества суров нефт, нефтен кондензат и горива под режим отложено плащане на акциз на Групата са издадени 7 (седем) банкови гаранции с №519, 521, 522, 523, 524, 525, 526, от “ЦКБ” АД, Клон Химимпорт, издадени в полза на Централно митническо управление, Агенция Митници София в общ размер до 820 000 лв., за изпълнение на всяко задължение за заплащане на акциз от лицензирания складодържател. Банковите гаранции са със срок на валидност до 28.03.2012 г. С Анекси от 12.10.2012 г. размерът на гаранциите е увеличен до 820 000 лв. и срокът на валидност е удължен до 28.03.2014 г.

На 27.10.2011 г., във връзка с изтичане срока на валидност на издадената на 06.08.2010 г. банкова гаранция, от „Банка ДСК“ ЕАД, гр. София е издадена нова банкова гаранция за сумата 50 000 евро, обезпечаваща изпълнението на дейностите по опазване на околната среда и рекултивация на нарушените в резултат на геологопроучвателните дейности терени в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша. Банковата гаранция е със срок на валидност до 30.06.2015 г.

На 23.03.2012 г. от „Банка ДСК“ ЕАД, гр. София е издадена банкова гаранция за сумата 18 000 евро, обезпечаваща изпълнението на работната програма от Проучване и добив на нефт и газ АД за втората година от срока на Договора за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша.

На 03.04.2013 г. във връзка с изтичане срока на валидност на издадената на 23.03.2012 г. банкова гаранция, от „Банка ДСК“ ЕАД, гр. София е издадена нова банкова гаранция за сумата 44 000 евро, обезпечаваща изпълнението на работната програма от Проучване и добив на нефт и газ АД за третата година от срока на Договора за търсене и проучване на суров нефт и природен газ в Блок 1-12 Кнежа, Българска суша.

Във връзка със сключен между ЦКБ АД и Българска петролна рафинерия ЕООД през 2010 г. договор за предоставяне на кредит са направени обезпечения както следва: залог на вземанията на ПДНГ АД по договор за доставка на стоков нефт от 15.02.2011 г. на Полисан АД, гр. Русе и залог на СМЦ, собственост на ПДНГ АД за 3 850 хил. лв.

С решение №1 от 27.05.2004 год. на Софийски градски съд по партията на “Българска петролна рафинерия” ЕООД се вписва договор за особен залог върху търговското предприятие – “Българска петролна рафинерия” ЕООД, като съвкупност от права, задължения и фактически отношения, в това число и върху описаните активи съгласно Приложения №1 към него, сключен между “Българска пощенска банка” АД и – “Българска петролна рафинерия” ЕООД, във връзка с договор за банков кредит №532-1464/30.09.2003 г., сключен между “Химимпорт” АД, гр.София и “Българска пощенска банка” АД в размер на 4 807 хил. евро. Кредитът е изплатен изцяло в края на септември 2008 г., като залогът все още не е заличен.

Групата има издадена гаранция от „Юробанк И Еф Джи България“ АД в размер на 2 600 000 лв. в полза на Агенция Митници със срок на валидност до 5 април 2015 г.

През годината са предявени различни правни искове към Групата. Ръководството на Групата счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до

разходи за Групата при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на асоциирани предприятия.

38. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност:		
Ценни книжа	7 672	9 334
Финансови активи на разположение за продажба:		
Ценни книжа	7 202	2
Кредити и вземания:		
Предоставени кредити	18 128	5 934
Търговски и други вземания	17 270	30 116
	<u>35 398</u>	<u>36 050</u>
Пари и парични еквиваленти	2 921	2 631
	<u>53 193</u>	<u>48 017</u>
Финансови пасиви	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		
Нетекущи пасиви:		
Задължения по финансов лизинг	8 949	11 941
Търговски и други задължения	2 968	3 375
Текущи пасиви:		
Задължения по финансов лизинг	2 992	2 926
Търговски и други задължения	4 899	2 804
	<u>19 808</u>	<u>21 046</u>

39. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 38. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

39.1. Анализ на пазарния риск

39.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари, излагат Групата на валутен риск. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани в евро не излагат Групата на валутен риск, тъй като българският лев е фиксиран към еврото в съотношение $1\text{EUR} = 1.95583\text{ лв.}$

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута – щатски долари и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

Излагане на краткосрочен риск	
Щатски долари	
‘000 лв.	
31 декември 2013 г.	
Финансови активи	1 006
Финансови пасиви	(122)
Общо излагане на риск	884
31 декември 2012 г.	
Финансови активи	725
Финансови пасиви	(51)
Общо излагане на риск	674

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо щатския долар +/- 2.1% (за 2012 г. +/- 2.6%).

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Групата във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2013 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен	Собствен	Нетен	Собствен
	финансов	капитал	финансов	капитал
	резултат	резултат	резултат	резултат
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Щатски долари (+/- 2.1%)	(16)	(16)	16	16

31 декември 2012 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен	Собствен	Нетен	Собствен
	финансов	капитал	финансов	капитал
	резултат	резултат	резултат	резултат
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Щатски долари (+/- 2.6%)	(15)	(15)	15	15

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Групата на валутен риск.

39.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране.

Към 31 декември 2013 г. и 31 декември 2012 г. Групата е изложена на лихвен риск от промяна на лихвените проценти по договорите си за финансов лизинг с Иморент България ЕООД при лихвен процент 6-месечен EURIBOR плус надбавка. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на 6-месечен EURIBOR, в размер на +/- 0.02 % (за 2012 г. +/- 0.30%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2013 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Задължения по финансов лизинг (EURIBOR 0.02%)	(2)	2	(2)	2

31 декември 2012 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаление на лихвения процент
Задължения по финансов лизинг (EURIBOR 0.30%)	(51)	51	(51)	51

39.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност	7 672	9 334
Финансови активи на разположение за продажба:	7 202	2
Кредити и вземания	35 398	36 050
Пари и парични еквиваленти	2 921	2 631
	53 193	48 017

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Краткосрочни финансови активи	33 002	15 270
Пари и парични еквиваленти	2 921	2 631
Търговски и други вземания	17 270	30 116
Балансова стойност	53 193	48 017

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки с изключение на посочените в пояснение 37.

Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
До 3 месеца	1 771	1 501
Между 3 и 6 месеца	610	198
Между 6 месеца и 1 година	146	1 559
Над 1 година	1 852	836
Общо	4 379	4 094

По отношение на търговските и други вземания Групата е изложена на кредитен риск към отделни контрагенти. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговските вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

39.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на финансовите си задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на финансови активи.

Към 31 декември 2013 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2013 г.	Текущи До 1 година ‘000 лв.	Нетекущи От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	3 244	9 270
Търговски и други задължения	4 899	2 968
Общо	8 143	12 238

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2012 г.	Текущи	Нетекущи
	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.
Задължения по финансов лизинг	3 240	12 497
Търговски и други задължения	3 119	3 939
Общо	6 359	16 436

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток.

40. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на основата на съотношението коригиран капитал към нетен дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Групата.

Нетният дълг се изчислява като обща сума на задълженията, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Групата определя пропорционалния размер на капитала спрямо общата финансова структура, а именно собствен капитал и финансови задължения с изключение на субординирания дълг. Групата наблюдава структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да запази или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на собствениците, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да се анализира, както следва:

	2013	2012
	‘000 лв.	‘000 лв.
Собствен капитал	111 097	94 271
+Субординиран дълг	1 010	-
Коригиран капитал	112 107	94 271
Обща сума на задълженията	25 795	25 172
- Пари и парични еквиваленти	(2 921)	(2 631)
Нетен дълг	22 874	22 541
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:0,20	1:0,24

41. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

42. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2013 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 25 април 2014 г.